

การศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลล่อมสัก
อำเภอล่อมสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

A Study of Community Context for Developing Tourist Attractions in Lomsak
Sub-district, Lomsak District, Phetchabun Province.

ตรียากานต์ พรหมคำ

สาขาวิชาการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ประเภททั่วไป ประจำปีงบประมาณ 2556

ตริยากานต์ พรหมคำ. 2556. *การศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบล
หล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์*. สาขาวิชาการพัฒนาสังคม
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทชุมชนและคัดเลือกชุมชนสำหรับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ศึกษาตัวบ่งชี้ที่ใช้ชี้วัดว่าพื้นที่ใดเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว และศึกษาแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยในการดำเนินงานวิจัยผู้วิจัยได้เลือกศึกษาประชาชน ในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก ประชาชน และนักท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ทราบถึงความต้องการอย่างแท้จริงและมีความสอดคล้องกันในการพัฒนาพื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ผลการวิจัยพบว่า พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกในระดับนโยบายที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก คือ สวนดงตาล โดยจัดทำเป็น ตลาดน้ำสวนดงตาล ซึ่งมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และนักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน กล่าวคือ ประชาชน และนักท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก ก็มีความต้องการที่จะให้ สวนดงตาล พัฒนาเป็น ตลาดน้ำสวนดงตาล เช่นเดียวกัน ทั้งนี้มีตัวบ่งชี้ที่ระบุว่าพื้นที่สวนดงตาลควรที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว นั้น คือ นโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสัก ซึ่งระบุไว้ในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก และยังมีมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของทางจังหวัดเพชรบูรณ์ และแนวคิดทฤษฎีความเป็นไปได้อีกด้วย สำหรับแนวทางการพัฒนาสวนดงตาลเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไป ได้แก่ การสร้างเขื่อนกักน้ำ การจัดกิจกรรมดนตรีภายในสวนดงตาล การให้บริการอินเทอร์เน็ตภายในสวนดงตาล การสร้างห้องน้ำ การสร้างลานจอดรถ การจัดให้มีร้านอาหารทั้งกลางวัน-กลางคืน การจัดให้มีแหล่งทิ้งขยะ การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวสวนดงตาล และเสริมสร้างให้ประชาชนที่อาศัยอยู่รอบบริเวณสวนดงตาลตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้วย

Treeyakarn Promkham. 2013. *A Study of Community Context for Developing Tourist Attractions in Lomsak Sub-district, Lomsak District, Phetchabun Province.*

Research in Social Development, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phetchabun Rajabhat University.

ABSTRACT

The purposes of this study were to study community context and choose appropriate communities to develop as tourist attractions, to study indicators qualifying appropriate areas for developing the tourist site, and to study development process in the tourist areas. The researcher had conducted the study by selecting the population living in Lomsak sub-district, Lomsak district, Phetchabun province and interviewed key samples such as the Lomsak mayor, people and tourists in order to realize their needs and how their thought was relevant to area development as the tourist sites in Lomsak sub-district.

The results were found that the strategic area selected according to the policy to develop for an important tourist attraction was Dongtan Park. It would be developed and managed to be Dongtan Park floating market. It not only was relevant to people's and tourists' need, but they wanted to see Dongtan Park to be developed as a floating market in Lomsak sub-district as well. In addition, the indicator specifying Dongtan Park should be developed for a tourist site was the development policy of Lomsak mayor's which was entitled in a three-year plan of Lomsak municipality and also corresponded to a provincial development plan of Phetchabun. This theoretical concept was possible to achieve. For developing Dongtan as a tourist site, it was needed to build a water reserving dam, to arrange a garden music, to service the internet around the park, to build toilets and parking, to afford day and night food stalls, to provide litter bins, and to publicize with a tourist attraction sign. Finally, it was needed to promote people who have lived near the place to realize and be aware of its importance and benefits after it was developed as a tourist site.

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่ม สัก ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองหล่มสัก และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักที่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย และให้การช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยเล่มนี้

การที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสในการทำงานวิจัยเล่มนี้ต้องขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณ มารดา คุณลุง คุณป้า คุณน้า ที่ได้โอกาสในการศึกษาแก่ผู้วิจัย และให้คำปรึกษา รวมถึงคอยให้กำลังใจ อยู่เสมอ จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษามาจนถึงทุกวันนี้

ถ้าหากผู้วิจัยไม่มีทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยคงไม่สามารถที่จะประสบความสำเร็จ ด้านการวิจัยได้เหมือนอย่างทุกวันนี้ ดังนั้นคุณค่าและคุณประโยชน์จากการทำวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบ ให้ทุกท่านดังที่ได้กล่าวมา หากงานวิจัยเล่มนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ตรียากานต์ พรหมคำ

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
3. ขอบเขตของโครงการวิจัย	2
4. คำถามการวิจัย	3
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย	3
6. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย	3
7. วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล	3
8. ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย	4
9. งบประมาณของโครงการวิจัย	5
10. คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
1. บริบทชุมชน	6
2. ลักษณะแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองหล่มสัก	8
3. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	12
4. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ	30
5. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นไปได้	30
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	36
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	38

4. การวิเคราะห์ข้อมูล	38
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	39
บทที่ 4 ผลการวิจัย	40
1. ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	40
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
1. สรุปผลการศึกษา	56
2. สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	57
3. ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	72
ภาคผนวก ก. บันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ให้สัมภาษณ์ เพื่อประกอบการวิจัย	73
ประวัตินักวิจัย	76

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงกิจกรรมการวิจัย	4
ตารางที่ 2	แสดงรายการงบประมาณของโครงการวิจัย	5
ตารางที่ 3	แสดงการบริหารรายรับ-รายจ่ายในปีงบประมาณฯ	17
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนพนักงาน/อัตรากำลัง	19
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนบุคลากรทางการศึกษา	20
ตารางที่ 6	แสดงโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	23
ตารางที่ 7	แสดงสรุปโครงการพัฒนาสวนดงตาลที่ปรากฏในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวจากแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองหล่มสัก	58

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	แสดงความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากับแผนพัฒนาสามปี	8
ภาพที่ 2	แสดงการตรวจสอบสามเส้า	37
ภาพที่ 3	แสดงการสัมภาษณ์ท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก	41
ภาพที่ 4	แสดงบริเวณโดยรอบสวนดงตาล	43
ภาพที่ 5	แสดงแนวแม่น้ำป่าสักที่ไหลผ่านรอบบริเวณสวนดงตาล	44
ภาพที่ 6	แสดงสะพานที่เชื่อมระหว่างเขตที่อยู่อาศัยของประชาชนกันสวนดงตาล	44
ภาพที่ 7	แสดงบริเวณภายในสวนดงตาล	44
ภาพที่ 8	แสดงการสัมภาษณ์ประชาชนในเขตตำบลหล่มสัก(สวนดงตาล)	45
ภาพที่ 9	แสดงการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก(สวนดงตาล)	51

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้มีการนำเงินตราเข้ามาใช้จ่ายในพื้นที่ทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่บุคคลหลายกลุ่ม และในขณะเดียวกัน การท่องเที่ยวนั้นมีหลายประเภท ได้แก่ การท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ การท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวประเภทศิลปะและวัฒนธรรม โดยทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทจะให้ผลในด้านความเพลิดเพลิน การพักผ่อนและความรู้ความเข้าใจอันเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับชีวิต มีผลทำให้ชีวิตมีความสุขเพราะได้เรียนรู้และเข้าใจในความงาม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของมนุษย์ในภูมิภาคต่างๆ

จังหวัดเพชรบูรณ์ถือได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศไทยที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย ได้แก่ หอวัฒนธรรมนครบาลเพชรบูรณ์ วัดพระแก้ว วัดมหาธาตุ อุทยานแห่งชาติตาเดหมอก อ่างเก็บน้ำชลประทานห้วยป่าแดง วัดไตรภูมิ วัดช้างเผือก เขาค้อ น้ำตกศรีดิษฐ์ เนินมัทศจรยย์ แก่งบางระจัน ไร่ปีเอน อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง วนอุทยานน้ำตกธารทิพย์ อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ภูทับเบิก อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว ดงรอยเท้าไดโนเสาร์ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ เป็นต้น

อำเภอหล่มสักเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดเพชรบูรณ์ซึ่งในอดีตอำเภอหล่มสักเคยได้รับการเสนอให้เป็นจังหวัดเนื่องจากมีความพร้อมในด้านต่างๆเป็นอย่างมาก และในปัจจุบันอำเภอหล่มสักในจังหวัดเพชรบูรณ์ ก็ยังคงเป็นอำเภอที่มีความพร้อมในทุกด้านมากกว่าอำเภออื่นๆในจังหวัดเพชรบูรณ์ รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย ที่อยู่ในบริเวณที่ตั้งของอำเภอหล่มสัก อาทิเช่น อนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง อุทยานแห่งชาติเขาค้อ วนอุทยานน้ำตกธารทิพย์ ค่ายลูกเสือพ่อขุนผาเมือง หลักเมืองหล่มสัก และอนุสรณ์สถานเมืองรัต เป็นต้น

ในปัจจุบันภายในตำบลหล่มสักได้พัฒนาพื้นที่บางส่วนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวขึ้นมาใหม่ อาทิเช่น ถนนคนเดิน เป็นต้น ซึ่งนอกเหนือจากสถานที่ยกตัวอย่างมาแล้ว อาจจะมีพื้นที่ที่ยังไม่ถูกค้นพบในตำบลหล่มสักอีกก็ได้ ซึ่งพื้นที่ที่ยังไม่ถูกค้นพบเหล่านั้นอาจจะเป็นพื้นที่ใหม่ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประจำอำเภอหล่มสักได้อีก และเนื่องจากในเขตตำบลหล่มสักถือว่าเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอยู่พอสมควร ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวในบางแห่ง การพัฒนาในด้านต่างๆ อาจยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร กล่าวคือ เส้นทางในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งภายในตำบลหล่มสักยังคงขรุขระ ที่พักสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลยังคงมีไม่เพียงพอ หรือแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในตำบลหล่มสักยังไม่ได้รับการบูรณะให้ดีเท่าที่ควรสำหรับจะ

ต้อนรับนักท่องเที่ยวได้ เป็นต้น การที่แหล่งท่องเที่ยวภายในตำบลหล่มสักจะสามารถสร้างแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวภายในตัวตำบลหล่มสักได้นั้น แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ต้องมีการพัฒนาอีกมาก อาทิเช่น การพัฒนาเส้นทางสำหรับการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ การพัฒนาด้านอาหารในแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาด้านสุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในตำบลหล่มสักให้เป็นจุดสนใจแก่นักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศจึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะหากมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลหล่มสักมากเท่าไร ก็จะทำให้ระบบเงินตรามีการหมุนเวียนในพื้นที่ตำบลหล่มสักมากขึ้นเท่านั้น ทำให้ประชาชนในเขตตำบลหล่มสักมีรายได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรมีการศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก ว่ามีพื้นที่ส่วนใดอีกบ้างที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประจำตำบลหล่มสักได้ และหากค้นพบแล้วที่แห่งนั้นควรมีการพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวในด้านใดบ้างเพื่อที่จะเป็นทางเลือกให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในอำเภอหล่มสักสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในอำเภอหล่มสักให้เป็นจุดสนใจแก่นักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวภายในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ สืบไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 2.1 เพื่อคัดเลือกชุมชนในเขตตำบลหล่มสักที่เหมาะสมในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- 2.2 เพื่อศึกษาบริบทชุมชนในเขตตำบลหล่มสักที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- 2.3 เพื่อศึกษาตัวบ่งชี้ที่ใช้ชี้วัดชุมชนในเขตตำบลหล่มสักที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- 2.4 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาแหล่งชุมชนในเขตตำบลหล่มสักให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีขอบเขตของการศึกษาดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นพื้นฐาน หรือแนวทางในการศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบริบทชุมชนในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายในเขตพื้นที่เป็นหลัก เพื่อนำมาวิเคราะห์เข้ากับเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

4 คำถามการวิจัย

- 4.1 บริบทของชุมชนในการที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีลักษณะอย่างไร
- 4.2 มีตัวบ่งชี้อะไรที่เป็นตัวบ่งบอกได้ว่าจะสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้
- 4.3 มีชุมชนใดบ้างที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้
- 4.4 ชุมชนที่ค้นพบใหม่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

- 5.1 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของพื้นที่ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
- 5.2 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ในการพัฒนาพื้นที่ที่ถูกค้นพบในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
- 5.3 ได้พื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
- 5.4 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพื้นที่ที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในตำบลหล่มสัก

6. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

- 6.1 คณะทีมผู้บริหารในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีแนวทางในการนำไปพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
- 6.2 ประชาชนภายในเขตพื้นที่ตำบลหล่มสัก ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

7. วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research) โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

- 7.1 การคัดเลือกพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการคัดเลือกพื้นที่ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับนโยบาย
- 7.2 การประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจร่วมกันในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีดำเนินงานระหว่างผู้วิจัย ผู้นำชุมชน และประชาชนในชุมชน

- 7.3 ศึกษาบริบทของพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก
- 7.4 ศึกษาความต้องการและแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก
- 7.5 จัดประชาพิจารณ์/การคืนข้อมูลสู่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนรับทราบแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่จะพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

8. ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงกิจกรรมการวิจัย

กิจกรรม	ระยะเวลา (เดือน)						ผู้ทำการศึกษา และสถานที่ ทำการศึกษา
	ม.ค	มี.ค	พ.ค	ก.ค	ก.ย	พ.ย	
	- ก.พ .	- เม. ย	- มิ.ย .	- ส.ค .	- ต.ค .	- ธ.ค .	
1. คัดเลือกพื้นที่ในระดับนโยบาย		↔					ผู้วิจัย ผู้นำชุมชน และประชาชนใน ชุมชน
2. การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกันใน วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีดำเนินงานระหว่าง ผู้วิจัย ผู้นำชุมชน และประชาชนในชุมชน			↔				ผู้วิจัย ผู้นำชุมชน และประชาชนใน ชุมชน
3. ศึกษาบริบทชุมชนในตำบลหล่มสักที่จะพัฒนา ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป				↔	↔		ผู้วิจัย
4. ศึกษาความต้องการและแนวทางในการพัฒนา พื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขต ตำบลหล่มสัก					↔		ผู้วิจัย
5. จัดประชาพิจารณ์/ทำการคืนข้อมูลสู่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้ทราบพื้นที่ที่จะทำการพัฒนาเพื่อ เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแนวทางในการพัฒนา พื้นที่สำหรับเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป					↔		ผู้วิจัย

9. งบประมาณของโครงการวิจัย

ตารางที่ 2 แสดงรายการงบประมาณของโครงการวิจัย

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
1. หมวดค่าตอบแทน ไม่เกินร้อยละ 10 ของงบประมาณทั้งหมด	-
2. หมวดค่าวัสดุ/สารเคมี	
2.1 ค่ากระดาษ หมึกปริ้น ปากกา และการจัดทำรูปเล่ม	500
3. หมวดค่าใช้สอย	
3.1 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการลงพื้นที่จำนวน 4 ครั้ง ครั้งละ 500	2,000
3.2 ค่าจัดประชุมในระดับนโยบายจำนวน 4 ครั้ง ครั้งละ 1000	4,000
3.3 ค่าจัดประชุมในระดับพื้นที่จำนวน 4 ครั้ง ครั้งละ 1000	4,000
3.4 ค่าจัดประชุมการคืนข้อมูลให้กับระดับนโยบายจำนวน 1 ครั้ง	1,500
3.5 ค่าจัดประชุมการคืนข้อมูลให้กับระดับพื้นที่จำนวน 1 ครั้ง	1,500
รวม	13,500
** หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยตัวเฉลี่ยทุกรายการ	

10. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

10.1 บริบทชุมชน หมายถึง สภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่าง ๆ ภายในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ได้

10.2 แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ หมายถึง พื้นที่ในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ที่จะได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

10.3 การให้สัมภาษณ์ในระดับนโยบาย หมายถึง การให้สัมภาษณ์ของนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบล หล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย โดยแบ่งเป็นประเด็นดังนี้

1. บริบทชุมชน
2. ลักษณะแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองหล่มสัก
3. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ
5. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นไปได้
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. บริบทชุมชน

บริบท (context) หมายถึงสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่างๆ ที่รายล้อมเหตุการณ์หนึ่งเรื่องหนึ่งประเด็นหนึ่งเช่นการศึกษาวรรณกรรมยุคต้นรัตนโกสินทร์ก็ควรศึกษาประวัติศาสตร์บริบททางสังคมวัฒนธรรมของไทยในยุคนั้นเพื่อจะได้เข้าใจเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในยุคนั้นซึ่งสัมพันธ์กับวรรณกรรมนั้นหรือการศึกษาเรื่องเศรษฐกิจหรือประเด็นอะไรก็ได้สมัยหนึ่งก็ควรต้องเข้าใจบริบททางสังคมวัฒนธรรมซึ่งล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับเศรษฐกิจและประเด็นนั้นๆ การศึกษาบริบททางสังคมวัฒนธรรมในยุคที่หนังสือเล่มหนึ่งถูกเขียนขึ้นเป็นปัจจัยสำคัญเพื่อจะได้เข้าใจสาระสำคัญของหนังสือเล่มนั้นซึ่งสัมพันธ์กับวิถีของสังคมวิถีคิดวิถีปฏิบัติต่างๆ เช่นเดียวกันกับการตีความหลักธรรมคำสอนทางศาสนาก็ต้องเข้าใจบริบทหรือสภาพแวดล้อมของสังคมวัฒนธรรมและเหตุการณ์ต่าง ๆ ของยุคสมัยที่หลักธรรมคำสอนนั้นถูกตราขึ้นเพราะคำสอนนั้นมีส่วนสัมพันธ์กับโลกทัศน์ชีวิตทัศน์และวิถีชีวิตของผู้คนในยุคสมัยนั้น ๆ ในวิชาการสื่อสารและภาษาศาสตร์บริบทเป็นความหมายของสาร (message) (เช่นประโยคหนึ่ง) ความสัมพันธ์ของมันกับส่วนอื่นๆ ของสาร (เช่นหนังสือเล่มนั้น) สิ่งแวดล้อมที่การสื่อสารนั้นเกิดขึ้นรวมทั้งภาพลักษณ์(perceptions)ต่าง ๆ ที่อาจสัมพันธ์กับการสื่อสาร การเข้าถึงสารหรือสาระของภาษาจึงต้องการการตีความอันเป็นกระบวนการและวิธีการที่ต้องวิเคราะห์บริบทหรือปัจจัยรายล้อมภาษาที่สื่อออกมา

ชุมชน (Community) ชุมชนมีหลายความหมาย หมายถึงกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ดังที่เรียกกันว่าหมู่บ้าน (ในชนบท) ชุมชนแออัด (ในเมือง) หรือหมายถึงกลุ่มคนที่อยู่ใน

ที่เดียวกันหรือห่างไกลกัน แต่สัมพันธ์กันด้วยความสนใจ ผลประโยชน์หรือความเชื่อ เผ่าพันธุ์ อาชีพ ปัญหาเดียวกัน คล้ายกัน ร่วมกัน เช่น ชุมชนชาวคริสต์ ชุมชนชาวจีน ชุมชนชาวประมง ชุมชนชาวเกษตร การรวมกลุ่มเป็นสมาคมต่างๆ ของคนอาชีพเดียวกันหรือมีความสนใจร่วมกัน ชุมชนต่างๆ มีความสัมพันธ์หรือปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบไม่เป็นทางการหรือตามธรรมชาติสิ่งที่ทำให้เกิดชุมชนคือ ความสัมพันธ์และเครือข่ายทางสังคมของสมาชิก การสื่อสาร การไปมาหาสู่ หรือการสัมพันธ์กันทาง เครื่องมือสื่อสารสมัยใหม่จนเกิดชุมชนเสมือนจริง

ชุมชน (community) อาจเรียกว่า “ประชาคม” ซึ่งแปลจากภาษาอังกฤษว่า community เช่นเดียวกันเพื่อบอกถึงกลุ่มรัฐประเทศ กลุ่มทางการเมือง กลุ่มกิจกรรมสาธารณะ เช่น ประชาคมยุโรป (European Community) ประชาคมนานาชาติ (international community) มีการนำมาใช้ในภาษาไทยในความหมายประยุกต์ ซึ่งหมายถึง กลุ่มคน รวมถึงการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องราวหรือ ประเด็นสาธารณะ เช่น ประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล การทำประชาคม(เสรีพงศ์พิศ, ม.ป.ป.)

ฐิติวัฏฏ์ กล่าวจีน(2549:20) ให้ความหมายว่า บริบทชุมชน หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนในด้านประวัติศาสตร์ของพื้นที่ สภาพภูมิศาสตร์ สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคมและวัฒนธรรม

นุชนาถ ชูศรีโฉม (2548 :5) ให้ความหมายว่า บริบทชุมชน หมายถึง การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของ ชุมชน ทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เชิงวิทยาศาสตร์ คือความเป็นเหตุ เป็นผลเป็นระบบ ตลอดจนเชิงคติวิทยา คือความเชื่อของชุมชนที่ต้องการศึกษา

ภิรมย์ อินธนู (2549: 9) กล่าวว่า บริบทชุมชน หมายถึง สภาพแวดล้อมในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร (2548:4) ให้ความหมายว่า บริบท หมายถึงสภาพการณ์ หรือ สภาวะแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์การ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อกิจกรรม และบุคลากร ขององค์การนั้นๆ โดยตรงทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ “ชุมชน” หมายถึง การรวมตัวกันของหน่วยสังคม และที่อยู่อาศัย ที่ขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่ม โดยใช้คำเรียกที่แตกต่างกันออกไป เช่น หมู่บ้าน เมือง นคร และมหานคร เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่า “บริบทชุมชน” หมายถึง สภาพการณ์ หรือสภาวะแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกชุมชน ได้แก่ สภาพแวดล้อม ลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี รวมถึงลักษณะด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

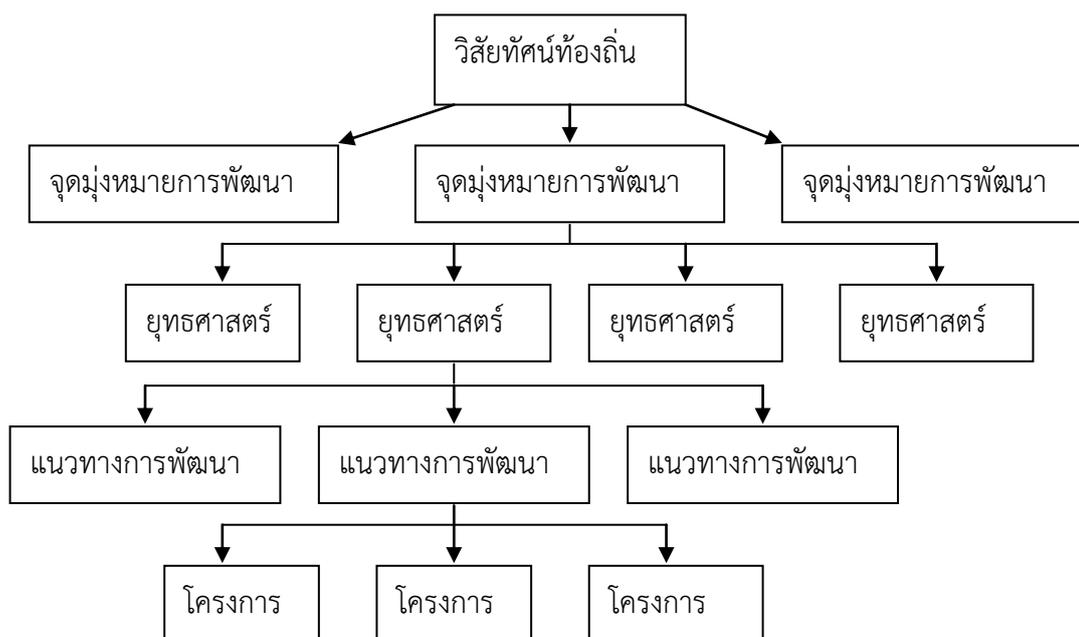
บริบทของชุมชน หมายถึงสถานการณ์แวดล้อมหรือความรู้เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนที่ให้เข้าใจความหมายของถ้อยคำที่อธิบายสภาพการณ์นั้นๆเรียกรวมกันว่า context หรือ context of situation (กาญจนา นาคสกุล, 2556)

จากการให้ความหมายของหลายๆท่านก็สรุปได้ว่า บริบทชุมชน หมายถึง สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่อยู่ในชุมชนนั้นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับชุมชน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เกี่ยวกับการดำรงชีวิตของคนในชุมชน การปกครอง สภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพเศรษฐกิจ รวมถึงสภาพสังคมและวัฒนธรรม

2. ลักษณะของแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองหล่มสัก

แผนพัฒนาสามปี เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักคิดที่ว่า ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทาง และภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่ง แนวทางจะมีโครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน และวิสัยทัศน์ในที่สุด

นอกจากนั้น แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้การวางแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ/ กิจกรรมจากแผนพัฒนาสามปี ในปีที่จะจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไปจัดทำงบประมาณ เพื่อให้ กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบ และผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังแสดงได้ตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา กับแผนพัฒนาสามปี

- กิจกรรมที่ 1   - กิจกรรมที่ 1   - กิจกรรมที่ 1
- กิจกรรมที่ 2   - กิจกรรมที่ 2   - กิจกรรมที่ 2
- กิจกรรมที่ 3   - กิจกรรมที่ 3
- กิจกรรมที่ 4

"แผนพัฒนาสามปี" หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

ดังนั้น โครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาสามปี โดยเฉพาะในแผนประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาสามปีนั้นควรมีสภาพความพร้อมอย่างน้อย 2 ประการ คือ

1. มีความแน่นอนของกิจกรรมที่จะดำเนินการโดยควรมีการประเมินถึงความเป็นไปได้ของโครงการ/กิจกรรม รวมทั้งผลประโยชน์สาธารณะที่จะได้รับจากโครงการ/กิจกรรม

2. กิจกรรมที่อยู่ในแผนประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาสามปี ควรมีความพร้อมในเรื่องรูปแบบ และรายละเอียดทางเทคนิคพอสมควร เพื่อให้สามารถกำหนดรายการในแผนพัฒนาที่จะนำไปใช้จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ต่อไป

แผนพัฒนาสามปี มีลักษณะกว้าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
2. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนและมีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ดำเนินการ
3. เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลาสามปี
4. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา กับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

1. เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และการจัดทำงบประมาณประจำปี
2. เพื่อแสดงแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปีที่มีความสอดคล้องและสามารถสนองตอบต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เป็นการเตรียมโครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสารงบประมาณประจำปี และนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ

ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

หลังจากที่ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์แล้ว ก็จะต้องถึงขั้นตอนในการแปลงสู่การปฏิบัติโดยการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปดำเนินการ ๗ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1	การเตรียมการจัดทำแผน
ขั้นตอนที่ 2	การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา
ขั้นตอนที่ 3	การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
ขั้นตอนที่ 4	การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา
ขั้นตอนที่ 5	การจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา
ขั้นตอนที่ 6	การจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี
ขั้นตอนที่ 7	การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

การจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 องค์กรจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

1.คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารท้องถิ่น	ประธานกรรมการ
1.2 รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคน	กรรมการ
1.3 สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน	กรรมการ
1.4 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน	กรรมการ
1.5 ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจ ที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน	กรรมการ
1.6 ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่น คัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน	กรรมการ
1.7 ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการและเลขานุการ
1.8 หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก

- (1.1) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยการผังเมือง
- (1.2) ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
- (1.3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยเน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่สำคัญ และมีผลต่อประชาชนโดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต
- (1.4) กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด
- (1.5) นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น
- (1.6) แผนชุมชน

ในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนา ให้คำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย

(2) ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนา

2.คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

2.1	ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประธานกรรมการ
2.2	หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการ
2.3	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน	กรรมการ
2.4	หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	กรรมการและเลขานุการ
2.5	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

นอกจากองค์กรจัดทำแผนแล้ว ระเบียบที่กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยมี

3. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- 3.1 สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- 3.2 ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- 3.3 ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- 3.4 หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- 3.5 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) กำหนดแนวทาง วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
- (2) ดำเนินวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (3) รายงานผล และเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อ

ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

- (4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

3. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 สภาพทั่วไป

1. ลักษณะที่ตั้ง/อาณาเขต และขนาดพื้นที่

เดิมท้องที่ ที่ตั้งเทศบาลเมืองหล่มสักเป็นท้องที่ตำบลวัดป่า และตำบลตาลเดี่ยว บางส่วนอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอวัดป่า จังหวัดหล่มสักดี ต่อมาเมื่อประมาณปีพ.ศ.2473 ได้เกิดวิกฤตการณ์เศรษฐกิจตกต่ำภายในประเทศของรัฐบาลสมัยนั้น จนเป็นเหตุให้รัฐบาลต้องยุบจังหวัดเล็กๆหลายจังหวัดไป จังหวัดหล่มสักดีจึงถูกยุบเป็นอำเภอหล่มสัก โดยขึ้นกับจังหวัดเพชรบูรณ์ และระหว่างสงครามมหาเอเซีย รัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่ากรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเมืองหลวงจะไม่มีความปลอดภัยจากสงครามดังกล่าว จึงคิดย้ายเมืองหลวงเพื่อหลบภัยและตั้งเมืองหลวงอยู่ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ของรัฐบาลได้เดินทางเข้าไปในจังหวัดเพชรบูรณ์และอำเภอหล่มสักดี ได้เห็นว่าเขตพื้นที่ตำบลวัดป่าและตำบลตาลเดี่ยวติดต่อกันและเป็นเมืองเก่าทั้ง 2 ตำบล ควรจะมีการปรับปรุงการปกครองของตำบลทั้ง 2 ให้มีความเจริญก้าวหน้าและปรับปรุงการสุขาภิบาลให้ดียิ่งขึ้นในรูปของเทศบาลตำบลให้รู้จักการปกครองตนเอง ต่อมาปี พ.ศ.2488 รัฐบาลในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลหล่มสักดีจังหวัดเพชรบูรณ์ตาม

ประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2480 และวันที่ 16 ธันวาคม 2485 ตราไว้ ณ วันที่ 7 เมษายน 2487 ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ 11 เล่มที่ 62 ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2488 และทางราชการได้แต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และแต่งตั้งคณะเทศมนตรีสมัยเริ่มการขึ้นบริหารกิจการเทศบาลตำบลหล่มสักดี เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2488 ส่วนคำว่า “หล่มสักดี” ได้เปลี่ยนว่า “หล่มสัก” เมื่อคราวที่รัฐบาลในสมัยนั้นปรับปรุงตัวอักษรใหม่

ต่อมากรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้พิจารณาอนุญาตเทศบาลตำบลที่มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 มาตรา 10 เทศบาลตำบลหล่มสักจึงได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองหล่มสัก ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นเทศบาลเมืองหล่มสัก ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 112 ตอนที่ 40 ก. ลงวันที่ 24 กันยายน 2538 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป คือ วันที่ 25 กันยายน 2538 สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก ตั้งอยู่เลขที่ 999 ถ.วชิ อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์ มีพื้นที่ 2.08 ตร.กม. โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	ต.วัดป่า
ทิศใต้	ติดกับ	ต. ตาลเดี่ยว
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ต. ตาลเดี่ยว
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ต.วัดป่า

ประชากร ประชากรในเขตเทศบาลเมืองหล่มสัก ตามสถิติทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 มีทั้งสิ้น 12,720 คน ชาย 6,143 คน หญิง 6,577 คน

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1 การคมนาคม การจราจร(ข้อมูล ณ วันที่ 4 มกราคม 2555)

2.1.1 ถนน สะพาน เขื่อน ท่อระบายน้ำ

- ถนนในเขตเทศบาลมีจำนวน 98 สาย ซอย 95 ซอย รวมระยะความยาวทั้งสิ้น 43.154 กิโลเมตร โดยแยกเป็นถนน ค.ส.ล จำนวน 96 สาย ถ.ลาดยาง 2 สาย ถ.หินคลุก - สาย
- สะพานในเขตเทศบาลมีจำนวน 13 แห่ง แยกเป็น สะพาน ค.ส.ล. 7 แห่ง สะพานแขวน 3 แห่ง และสะพานลอยคนข้าม 3 แห่ง
- เขื่อนป้องกันตลิ่งพังในเขตเทศบาลมีจำนวน 7 แห่ง
- ท่อระบายน้ำขนาดใหญ่มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ 1.จากถนนคชเสนีย์-สะพานคลองน้ำช่อง และ 2.จากถนนพินิจ-หลังศูนย์เยาวชน และมีท่อและรางระบายน้ำจำนวน 32 สาย

2.2 การประปา (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2554)

- จำนวนครัวเรือนที่ใช้ประปา 4,025 ครัวเรือน
- น้ำประปาที่ผลิต 7,604.94 ลบ.ม./วัน
- น้ำประปาที่ใช้ 7214,.45 ลบ.ม./วัน
- แหล่งน้ำดิบที่ใช้ผลิตน้ำประปา 1 แห่ง
- ปริมาณน้ำเสีย 283.33 ลบ.ม./วัน

2.3 การสื่อสาร (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2554)

- จำนวนชุมสายโทรศัพท์ในเขตเทศบาล 13 ชุมสาย
- จำนวนโทรศัพท์ส่วนบุคคลในเขตอำเภอหล่มสัก จำนวน 1,540 เลขหมาย
- จำนวนโทรศัพท์ส่วนบุคคลในเขตเทศบาล จำนวน 1,966 หมายเลข
- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขที่ให้บริการด้านไปรษณีย์ในพื้นที่ 1 แห่ง คือ
ที่ทำการไปรษณีย์หล่มสัก
- สื่อมวลชนในพื้นที่ มีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 1 ฉบับได้แก่ หนังสือพิมพ์ชาติไทย
- ระบบเสียงตามสายในพื้นที่บริการได้ครอบคลุมร้อยละ 80

3. ด้านเศรษฐกิจ (ข้อมูล ณ 4 มกราคม 2555)

ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาล ประกอบอาชีพพาณิชย์กรรมเป็นส่วนใหญ่ รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง รับราชการ และอื่นๆ ฐานะของประชาชนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีตลาดสด จำนวน 3 แห่ง สถานธนาบาล 1 แห่ง ธนาคาร 9 แห่ง โรงแรม 4 แห่ง ปั้มน้ำมัน 2 แห่ง

4. ด้านสังคม (ข้อมูล ณ วันที่ 4 มกราคม 2555)

4.1 จำนวนชุมชน 11 ชุมชน ประกอบด้วย 1.ชุมชนบ้านไร่ 2.ชุมชนท่ากกโพธิ์ 3.ชุมชนวัดทุ่งจันทร์สมุทร 4.ชุมชนสักงอย 5.ชุมชนวัดไพรสงค์ศึกษาราม 6.ชุมชนวัดศรีบุญเรือง 7.ชุมชนในเมือง 8.ชุมชนหยกฟ้า 9.ชุมชนเมตตา 10.ชุมชนน้ำพุ 11.ชุมชนศรีมงคล จำนวน 5,832 หลังคาเรือน

4.2 ศาสนา

- 1) ผู้นับถือศาสนาพุทธจำนวนร้อยละ 98 ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาล
- 2) ผู้นับถือศาสนาคริสต์ ประมาณร้อยละ 2 ของจำนวนในเขตเทศบาล โบสถ์คริสต์ 3 แห่ง

5. ด้านวัฒนธรรมและประเพณี

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ คือ

1. ประเพณีเส็งกลอง ล่องโคมไฟ ไหว้พ่อขุนผาเมือง ช่วงเดือนธันวาคม
2. ประเพณีกวนข้าวทิพย์ ช่วงเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน
3. ประเพณีสงกรานต์ เดือนเมษายน

6. การศึกษา (ข้อมูล ณ ปีการศึกษา 2554)ในเขตเทศบาลเมืองหล่มสัก มีโรงเรียนทั้งหมด 9 แห่ง ประกอบด้วย

1.โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองหล่มสัก จำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วย

- 1.1 โรงเรียนอนุบาลบ้านศรีมงคล จำนวนครู 8 คน จำนวนนักเรียน 350 คน
- 1.2 โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมงคล จำนวนครู 51 คน จำนวนนักเรียน 797 คน
- 1.3 โรงเรียนเทศบาลวัดประชุมคงคาราม จำนวนครู 16 คน จำนวนนักเรียน 219 คน
- 1.4 โรงเรียนเทศบาลบ้านสักงอย จำนวนครู 16 คน จำนวนนักเรียน 238 คน
- 1.5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก จำนวนครู 12 คน จำนวนนักเรียน 259 คน

2.โรงเรียนสังกัดการศึกษาเอกชนในเขตเทศบาล จำนวน ๓ แห่ง

- 2.1 โรงเรียนเมตตาศึกษา จำนวนครู 40 คน จำนวนนักเรียน 594 คน
- 2.2 โรงเรียนผดุงวิทย์ จำนวนครู 91 คน จำนวนนักเรียน 1,654 คน
- 2.3 โรงเรียนทิพยา จำนวนครู 39 คน จำนวนนักเรียน 723 คน

3.โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนหล่มสักวิทยาคม มีจำนวนนักเรียนชาย 1,098 คน นักเรียนหญิง 1,610 คน รวมจำนวนนักเรียน 2,699 คน จำนวนครู 124 คน

7. สาธารณสุข (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2553)

1.โรงพยาบาลในเขตเทศบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

- เอกชน จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลนครหล่ม มีเตียงคนไข้ จำนวน 10 เตียง
- รัฐบาล จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลหล่มสัก มีเตียงคนไข้ จำนวน 90 เตียง

2.ศูนย์บริการสาธารณสุข จำนวน 1 แห่ง (บริเวณศูนย์เยาวชน)

3.อาสาสมัครสาธารณสุขในเขตเทศบาลเมืองหล่มสัก (อสสม.) จำนวน 241 คน

(ข้อมูล ณ 4 มกราคม 2555)

8. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ข้อมูลตั้งแต่ 1 มกราคม 2554 – 31 ธันวาคม 2554)

1. สถิติเพลิงไหม้ในรอบปี มีดังนี้

ไฟไหม้บ้าน

- ในเขต 2 ครั้ง (ค่าเสียหาย 700,000 บาท)
- นอกเขต 6 ครั้ง ค่าเสียหาย 2,850,000บาท

ไฟไหม้รถยนต์

- ในเขต 1 ครั้ง
- นอกเขต 2 ครั้ง

ไฟไหม้หม้อแปลงไฟฟ้าในเขต 1 ครั้ง

ไฟไหม้บ้านนอกเขต 1 ครั้ง

2. ความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจากเพลิงไหม้ ในรอบปีที่ผ่านมา คิดเป็นผู้เสียชีวิต 1

คน บาดเจ็บ - คน ทรัพย์สินมูลค่า 1,600,000 บาท

3.รถยนต์ดับเพลิงชนิดถังน้ำในตัว	จำนวน 5 คัน
4.รถบรรทุกน้ำ	จำนวน 3 คัน
5.เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง	จำนวน 30 เครื่อง
6.พนักงานดับเพลิง	จำนวน 30 คน
7.อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	จำนวน 786 คน
8.การฝึกซ้อมบรรเทาสาธารณภัยปีที่ผ่านมา	จำนวน 1 ครั้ง เป็นเวลา 1เดือน
9.เครื่องสูบน้ำดีเซลปั๊มหอยโข่ง ขนาด 10 นิ้ว	จำนวน 2 เครื่อง
10.เครื่องสูบน้ำดีเซลปั๊มหอยโข่ง ขนาด 8 นิ้ว	จำนวน 2 เครื่อง
11.เครื่องสูบน้ำดีเซลปั๊มหอยโข่ง ขนาด 4 นิ้ว	จำนวน 3 เครื่อง

8.1 ข้อมูลอุบัติเหตุและคดีต่างๆ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554)

- จำนวนผู้เสียชีวิตโดยอุบัติเหตุจากรถยนต์	จำนวน 9 คน
- จำนวนคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและประชาชน	จำนวน 8 คดี
- จำนวนคดีเสียชีวิต ร่างกาย และเพศ	จำนวน 2 คดี
- จำนวนอุบัติเหตุจากรถยนต์	จำนวน 9 ครั้ง
- จำนวนคดีทำร้ายร่างกายและชีวิต	จำนวน 8 คดี
- จำนวนคดีลักทรัพย์	จำนวน 8 คดี
- จำนวนคดีชิงทรัพย์	จำนวน - คดี
- จำนวนคดีชิงทรัพย์	จำนวน 1 คดี
- จำนวนคดียาเสพติด	จำนวน 122 คดี
- จำนวนวางเพลิง	จำนวน - คดี

9. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

1. แหล่งน้ำ

-แหล่งน้ำที่สำคัญมี 5 แห่ง คือ แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำพุง สระน้ำเพื่อการดับเพลิงวัดทุ่งจันทร์สมุทร สระน้ำวัดศรีมงคล และสระน้ำวัดสามัคคีวัฒนา

2. อุทกภัย (ข้อมูลตั้งแต่ 1 มกราคม 2554 – 31 ธันวาคม 2554)

ในปี พ.ศ.2554 ในเขตเทศบาลฯเกิดอุทกภัยทั้ง 11 ชุมชน ดังนี้ 1.ชุมชนวัดทุ่งจันทร์สมุทร 2.ชุมชนท่ากอกโพธิ์ 3.ชุมชนบ้านไร่(บางส่วน) 4.ชุมชนในเมือง(บางส่วน) 5.ชุมชนศรีบุญเรือง(บางส่วน) 6.ชุมชนสั๊กงอย(บางส่วน) 7.ชุมชนวัดไพโรสถ์ศักดิ์คาราม(บางส่วน) 8.ชุมชน หยกฟ้า(บางส่วน) 9.ชุมชนเมตตา(บางส่วน) 10.ชุมชน น้ำพุง(บางส่วน) และ11.ชุมชนศรีมงคล (บางส่วน)

3.ขยะ (ข้อมูล ณ วันที่ 4 มกราคม 2555)

1. ปริมาณขยะ 25 ตัน/วัน
2. รถยนต์ที่ใช้กับขยะรวม 5 คัน
3. ที่ดินสำหรับกำจัดขยะที่กำลังใช้ จำนวน 16 ไร่ ตั้งอยู่ที่ ต.หนองสว่าง อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์
4. ที่ดินที่เตรียมไว้สำหรับการกำจัดขยะในอนาคต จำนวน 96 ไร่ 40 ตารางวา ต.ปากช่อง อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์

4.สภาพภูมิอากาศ (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2554)

- 4.1 ปริมาณน้ำฝนสูงสุด 73.5 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2554
- 4.2 อุณหภูมิต่ำสุด 13.8 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2554
- 4.3 อุณหภูมิสูงสุด 38.2 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2554

10. การคลังท้องถิ่น

- การบริหารรายรับในปีงบประมาณที่ผ่านมา เปรียบเทียบย้อนหลัง 5 ปี
  - การบริหารรายจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมา เปรียบเทียบย้อนหลัง 5 ปี
- ดังแสดงได้ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการบริหารรายรับ-รายจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมาเปรียบเทียบย้อนหลัง 5 ปี

	พ.ศ.2550	พ.ศ.2551	พ.ศ.2552	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554
รายรับจริง	142,514,579.26	149,443,523.60	128,356,231.15	145,918,872.24	146,959,512.85
รายจ่ายจริง	137,795,995.08	143,927,723.77	118,135,292.16	139,726,361.74	133,337,937.11

หมายเหตุ เป็นรายรับที่รวมเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

11. ด้านการเมือง – การบริหาร

การเมือง มีสถิติการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักในวันที่ 12 กรกฎาคม 2552 ดังนี้

- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 9,554 คน
- จำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง 7,782 คน คิดเป็นร้อยละ 81.45

เทศบาลเมืองหล่มสัก มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีฯ โดยถือเขตเทศบาลเมืองหล่มสัก เป็นเขตเลือกตั้ง ประกอบด้วยหน่วยเลือกตั้ง จำนวน 16 หน่วย ดังนี้

หน่วยเลือกตั้งที่ 1	วัดโพธิ์ศรีสองคร (ศาลาธรรมสังเวช)
หน่วยเลือกตั้งที่ 2	วัดโพธิ์ศรีสองคร (ศาลาธรรมสังเวช)
หน่วยเลือกตั้งที่ 3	วัดทุ่งจันทร์สมุทร (ศาลาปราณี จันทร์กลม)
หน่วยเลือกตั้งที่ 4	วัดทุ่งจันทร์สมุทร (ศาลาปราณี จันทร์กลม)
หน่วยเลือกตั้งที่ 5	วัดศรีมงคล (ศาลา ช.วัฒนศัพท์)
หน่วยเลือกตั้งที่ 6	วัดศรีมงคล (ศาลา ช.วัฒนศัพท์)
หน่วยเลือกตั้งที่ 7	วัดไพโรจน์ศักรดาราม (ศาลากิมฮวย)
หน่วยเลือกตั้งที่ 8	วัดศรีบุญเรือง (ศาลาการเปรียญใหม่)
หน่วยเลือกตั้งที่ 9	วัดศรีบุญเรือง (ศาลาการเปรียญใหม่)
หน่วยเลือกตั้งที่ 10	โรงเรียนเมตตาศึกษา (โรงอาหาร)
หน่วยเลือกตั้งที่ 11	โรงเรียนเทศบาลบ้านสักงอย (อาคารใหม่)
หน่วยเลือกตั้งที่ 12	โรงเรียนเทศบาลบ้านสักงอย (อาคารใหม่)
หน่วยเลือกตั้งที่ 13	หอประชุมอำเภอหล่มสัก
หน่วยเลือกตั้งที่ 14	หอประชุมอำเภอหล่มสัก
หน่วยเลือกตั้งที่ 15	โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมงคล (อาคารรัตนมงคล)
หน่วยเลือกตั้งที่ 16	โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมงคล (อาคารรัตนมงคล)

การบริหาร เทศบาลเมืองหล่มสักมีสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 18 คน โดยมีฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน รองนายกเทศมนตรี จำนวน 3 คน ที่ปรึกษา นายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน เลขานุการนายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน และข้าราชการประจำ แบ่งเป็นกอง ได้แก่

1.สำนักปลัดเทศบาล มีหน้าที่ ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผน นโยบาย ของเทศบาล และมีหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการของเทศบาล งานทะเบียน งานการเจ้าหน้าที่ งานรักษา ความสงบเรียบร้อยฯ งานป้องกัน-และบรรเทาสาธารณภัย งานเทศกิจ งานเลขานุการผู้บริหาร

2.กองคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับ การเงินและบัญชี การจัดเก็บภาษีต่างๆ งานผลประโยชน์ของ เทศบาล ควบคุมดูแล พัฒนาและทรัพย์สินของเทศบาล

3. กองการศึกษา มีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านการศึกษาระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมของเทศบาล งานด้านการสอน งานนิเทศการศึกษา งานกิจกรรมเด็กและเยาวชน การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

4. กองช่าง มีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับ งานโยธา งานสวนสาธารณะ งานสถาปัตยกรรม งานผังเมือง งานไฟฟ้าสาธารณะ และงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

5. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่แนะนำช่วยเหลือดูแลด้านการเจ็บป่วยของประชาชน การป้องกันและระงับโรค การสุขาภิบาล งานสัตวแพทย์ การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

6. กองวิชาการและแผนงาน มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณรายจ่าย งานกฎหมาย งานบริการข้อมูลข่าวสาร งานประชาสัมพันธ์ และนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่เทศบาล

7. กองสวัสดิการสังคม มีหน้าที่ ในการพัฒนาชุมชน การให้การสังคมสงเคราะห์ในเขตเทศบาล และได้จัดตั้งชุมชนขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการรวมตัวกันของชาวบ้านในชุมชน ให้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ โดยเทศบาลเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำดูแลและดำเนินการจัดตั้งชุมชน ดังแสดงได้ตามตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนพนักงาน / อัตรากำลัง (ข้อมูล ณ 4 มกราคม 2555)

ที่	ส่วนราชการ	พนักงานแยกตามระดับ											รวม	พนักงานจ้าง		
		คศ.2	วิสามัญ	1	2	3	4	5	6	7	8	9		ประจำ	ทั่วไป และ ภารกิจ	รวม
1	สำนักปลัดเทศบาล	-	1	-	-	2	4	4	9	2	1	-	23	5	20	25
2	กองวิชาการและ แผนงาน	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	-	4	-	3	3
3	กองคลัง	-	-	-	-	-	4	-	3	1	-	-	8	1	5	6
4	กองช่าง	-	-	-	-	-	1	1	2	2	-	-	6	5	19	24
5	กองศึกษา	-	-	-	-	1	-	1	4	-	1	-	7	-	20	27
6	กองสาธารณสุขฯ	-	-	-	-	1	-	2	2	1	1	-	7	2	60	62
7	กองสวัสดิการฯ	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2	-	1	1
8	หน่วยตรวจสอบภายใน	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-
	รวม	-	1	-	-	4	9	11	23	7	3	-	58	13	128	148

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนบุคลากรทางการศึกษา (ข้อมูล ณ 4 มกราคม 2555)

ที่	ส่วนราชการ	พนักงานแยกตามระดับ					รวม	พนักงานจ้าง			
		ครูผู้ช่วย	คศ.1	คศ.2	คศ.3	คศ.4		ประจำ	ทั่วไป	ภารกิจ	รวม
1	ร.ร.อนุบาลบ้านศรีมิ่งคล	-	1	-	1	-	2	-	4	4	8
2	ร.ร.เทศบาลบ้านศรีมิ่งคล	-	4	40	7	1	52	2	3	2	7
3	ร.ร.เทศบาลบ้านสั๊กออย	-	1	16	1	1	19	1	-	1	2
4	ร.ร.เทศบาลวัดประชุมคงคาราม	-	-	13	3	-	16	2	1	1	4
5	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลหล่มสัก	-	2	1	1	-	4	-	-	4	4
รวม		-	8	70	13	2	93	5	8	12	25

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

วิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่น (วิสัยทัศน์เทศบาลเมืองหล่มสัก) คือ

“หล่มสักเมืองน่าอยู่ เป็นประตูสู่การท่องเที่ยว”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาในช่วงสามปี (พ.ศ.2555-2557) มีทั้งหมด 8 ยุทธศาสตร์ดังนี้

- 1.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 2.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
- 3.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านท่องเที่ยว
- 4.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพชีวิตและคุณค่าทางสังคม
- 6.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านชุมชนเข้มแข็งและศักยภาพของคน
- 7.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารการจัดการ
- 8.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของชุมชน

แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้
  - 1.1 ก่อสร้างปรับปรุง บำรุงรักษาถนน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ ทางน้ำ สะพาน เขื่อน

- 1.2 พัฒนาระบบจราจร
  - 1.3 พัฒนาระบบไฟฟ้า
  - 1.4 ขยายเขตประปา
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้
    - 2.1 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพเพิ่มรายได้ให้ประชาชน
  3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้
    - 3.1 ปรับปรุงสวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และภูมิทัศน์ให้สวยงาม
    - 3.2 ปรับปรุงและพัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเขตเทศบาล
  4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาดังนี้
    - 4.1 พัฒนาและปรับปรุงระบบกำจัดขยะ สิ่งปฏิกูลและระบบบำบัดน้ำเสียให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล
    - 4.2 รณรงค์และสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม
    - 4.3 ควบคุมและป้องกันมลพิษ
  5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและคุณค่าทางสังคม ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้
    - 5.1 พัฒนาระบบการศึกษา
    - 5.2 พัฒนาระบบสาธารณสุขและสุขาภิบาล
    - 5.3 ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
    - 5.4 พัฒนาและส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยของข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง เยาวชนและประชาชน
  6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านชุมชนเข้มแข็งและศักยภาพของคน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้
    - 6.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
    - 6.2 จัดส่งเคราะห์ ,สวัสดิการต่าง ๆ ให้กับประชาชนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

- 6.3 การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
  - 6.4 พัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการ
  - 6.5 ส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารการจัดการ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้
- 7.1 พัฒนาบุคลากร
  - 7.2 ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ปฏิบัติงาน
  - 7.3 พัฒนาระบบบริหารการจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยของชุมชน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้
- 8.1 ปรับปรุงและพัฒนาการป้องกันสาธารณภัย

จากแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาในช่วงสามปี (พ.ศ.2555-2557) ทั้ง 8 ยุทธศาสตร์ของเทศบาลเมืองหล่มสักนั้น มียุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่สอดคล้องกับการทำวิจัยเล่มนี้โดยตรงอยู่ 1 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว (ยุทธศาสตร์การพัฒนาในข้อ 3 ของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก) ซึ่งประกอบด้วยแนวทางในการพัฒนา คือ ปรับปรุงสวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และภูมิทัศน์ให้สวยงาม และปรับปรุงและพัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเขตเทศบาล ทั้งนี้การที่จะทำให้แนวทางในการพัฒนาที่ได้ระบุไว้ตามแผนประสบผลสำเร็จได้นั้น ทางเทศบาลเมืองหล่มสักจึงได้จัดทำมีโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในแต่ละยุทธศาสตร์ด้วย ซึ่งในการทำวิจัยเล่มนี้ จะขอเสนอเพียงรายละเอียดของโครงการพัฒนาเทศบาลสามปี (พ.ศ. 2556 – 2558) เฉพาะยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเท่านั้น ดังแสดงได้ตามตารางที่ 6

รายละเอียดโครงการพัฒนา
แผนพัฒนาเทศบาลสามปี (พ.ศ. 2556-2558)
เทศบาลเมืองหล่มสัก อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์

ยุทธศาสตร์:การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา:ปรับปรุงสวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และภูมิทัศน์ให้สวยงาม

ตารางที่ 6 แสดงโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	งบประมาณและที่มา			ผลลัพธ์ที่ คาดว่าจะ ได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2556 (บาท)	2557 (บาท)	2558 (บาท)		
1.	โครงการปรับปรุงเกาะกลางถนนสามัคคีชัย	- เพื่อให้มีภูมิทัศน์สวยงาม	-ปลูกหญ้าขนาดเล็ก 5,600 ตร.ม.เปลี่ยนหน้าดินใหม่โดยลอกหน้าดินเดิมออก	-	380,000 (เงินอุดหนุน)	-	-มีภูมิทัศน์สวยงามเป็นเมืองน่าอยู่	กองช่าง
2.	โครงการปรับปรุงสวนหย่อมหน้าวัดศรีมงคล	-เพื่อให้มีภูมิทัศน์ที่สวยงามและประชาชนได้มีที่พักผ่อนหย่อนใจ	-ปลูกต้นไม้ดอกไม้ประดับ 10,480 ต้นรวมพื้นที่ 9,600ตร.ม. -ปลูกหญ้าขนาดเล็ก 600 ตร.ม.ปลูกต้นไม้ดอกไม้ประดับ 1,200ต้นรวมพื้นที่ 1,400ตร.ม	-	-	50,000- (งบอปท.)	-ประชาชนมีสวนหย่อมที่สวยงามสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ	กองช่าง
3.	โครงการปรับปรุงสวนหย่อมหน้าวัดโพธิ์สนท	-เพื่อให้มีสวนหย่อมที่สวยงามเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน	-ปลูกหญ้ามาเลเซีย 160 ตร.ม.ปลูกต้นไม้ดอกไม้ประดับ 1,200 ต้น รวมพื้นที่ 460 ตร.ม.	30,000 (งบอปท.)	-	-	-ประชาชนมีสวนหย่อมที่สวยงามสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ	กองช่าง

ตารางที่ 6 (ต่อ) แสดงโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณและที่มา			ผลลัพธ์ที่ คาดว่าจะ จะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
				2556 (บาท)	2557 (บาท)	2558 (บาท)		
4	โครงการ ปรับปรุง เกาะกลาง ถนนคช เสนีย์	-เพื่อให้มีภูมิทัศน์ ที่สวยงามในการ สัญจรไปมาของ ประชาชน	-ปลูกต้นไม้ริมแวก ขนาด สูงไม่น้อยกว่า 2.20 เมตร จำนวน 120 ต้น ปลูกต้นไม้ เฟื่องฟ้า และต้นไม้ดอกไม้ ประดับ จำนวน 5,000 ต้น รวมพื้นที่ 2,606 ตารางเมตร	600,000 .- (เงิน อุดหนุน)	-	-	-มีภูมิทัศน์ที่ สวยงาม	กองช่าง
5	โครงการ ปรับปรุง สวน สุขภาพ (สวนดง ตาล)	- เพื่อให้มีสวน สุขภาพสวยงาม เหมาะสมสำหรับ เป็นที่พักผ่อนและ ออกกำลังกาย ของประชาชน	-ปลูกต้นไม้ยืนต้น ขนาด สูงไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร จำนวน 6 ต้น ปลูกต้นไม้ ดอกไม้ประดับ 2,00 ต้น พื้นที่ 2,400 ตารางเมตร	600,000 .- (เงิน อุดหนุน)	200,000.- (งบ อปท./ เงิน อุดหนุน)	-	-มีสวนสุขภาพ สวยงามมี ประชาชนมา พักผ่อนและ ออกกำลังกาย อย่าง เหมาะสม	กองช่าง
6	โครงการ ก่อสร้าง สวนน้ำ สวน สุขภาพ (สวนดง ตาล)	-เพื่อให้มีสวนน้ำ ภายในสวน สุขภาพสวยงาม เหมาะสมสำหรับ เป็นที่พักผ่อน หย่อนใจ	-ปรับปรุงภูมิทัศน์ น้ำพุ ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง	-	2,000,000 .- (เงิน อุดหนุน)	-	-มีสวนน้ำ ภายในสวน สุขภาพ สวยงามให้ ประชาชน พักผ่อนและ รองรับ นักท่องเที่ยว ทั่วไปใน เทศกาลต่าง ๆ	กองช่าง

**แนวทางการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์
แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์(พ.ศ.2554-2557)**

วิสัยทัศน์ จังหวัดเพชรบูรณ์

" เพชรบูรณ์เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เกษตรปลอดภัย ใส่ใจคุณภาพชีวิต ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง"

วาระแห่งจังหวัด

"ดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่และผู้มาเยือน"

พันธกิจ จังหวัดเพชรบูรณ์

- 1.พัฒนาให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่ยั่งยืน
- 2.สร้างเมืองเกษตรปลอดภัย
- 3.ส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- 4.อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สะดวกและปลอดภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มมูลค่าการเกษตร โดยการส่งเสริมการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่า (ผลิต-อุตสาหกรรม-ค้าขาย-บริการ-ท่องเที่ยว) ประกอบด้วยเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ดังนี้

เป้าประสงค์

- 1.เพิ่มรายได้ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ
- 2.เกษตรกรได้ประโยชน์จากองค์ความรู้ด้านการผลิต
- 3.ภาครัฐมีการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว และมีการประสานเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ
- 4.บุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนาสมรรถนะ

กลยุทธ์

- 1.พัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเพิ่มมูลค่า
- 2.ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เกษตรอุตสาหกรรม และอาหารเพื่อสุขภาพ
- 3.ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมเกษตร การค้า การลงทุน และภาคธุรกิจบริการ
- 4.ส่งเสริม และสนับสนุนด้านการผลิตแก่เกษตรกรตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 5.พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- 6.ส่งเสริมเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ
- 7.สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- 8.วิจัย/พัฒนา (R&D) และบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเร่งรัดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประกอบด้วยเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ดังนี้

เป้าประสงค์

- 1.แหล่งทรัพยากรฯได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมกับศักยภาพ
- 2.ประชาชนได้รับประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3.ดำเนินการเป็นระบบโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- 4.องค์กรมีศักยภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

- 1.อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและพัฒนาบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- 2.ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- 3.บริหารจัดการ และบูรณาการการทำงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ
- 4.จัดการความรู้ด้านอนุรักษ์ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงนิเวศน์ และเชิงเกษตร
ประกอบด้วยเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ดังนี้

เป้าประสงค์

- 1.เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด
- 2.นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว
- 3.แหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐานด้านท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา
- 4.บุคลากร เครือข่าย และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวมีศักยภาพเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- 1.พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่
- 2.พัฒนาด้านการตลาด และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

- 3.เพิ่มความหลากหลายของสินค้า และผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยว
- 4.พัฒนามาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยว
- 5.พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกรวมถึงคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว
- 6.พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว
- 7.ส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรเครือข่าย และผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยว

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน กลุ่ม
และประชาชนให้มีคุณภาพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (เพชรบูรณ์เข้มแข็ง) ประกอบด้วย
เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ดังนี้**

เป้าประสงค์

- 1.ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
- 2.ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ชุมชนเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้
- 3.ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีสุขภาพดี
- 4.ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ครอบครัวเข้มแข็ง
- 5.ภาครัฐมีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และการบริการที่ได้
มาตรฐาน
- 6.มีเครือข่ายชุมชนครอบคลุมทุกหมู่บ้าน
- 7.ระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีได้รับการพัฒนา

กลยุทธ์

- 1.ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ จปฐ.
- 2.เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.พัฒนาระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ
- 4.ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และทั่วถึง
- 5.ส่งเสริมการอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน
- 6.ส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัย
- 7.พัฒนาระบบบริการด้านสาธารณสุข
- 8.พัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน
- 9.เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว
- 10.พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบการขนส่ง และจราจร ประกอบด้วย
เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ดังนี้

เป้าประสงค์

1. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
2. จัดระบบการคมนาคมขนส่งที่ประหยัด สะดวก และปลอดภัย รวมทั้งเป็นระบบขนส่งที่ยั่งยืน
3. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ ให้มีความสำคัญกับรูปแบบการเดินทางที่เน้นมาตรการ และเทคโนโลยีที่สนับสนุนด้านความปลอดภัย
4. เพื่อพัฒนาเชื่อมโยงระบบคมนาคม สนับสนุนการท่องเที่ยว และการพัฒนาเมือง
5. เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วม และสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของจากทุกภาคส่วน

กลยุทธ์

1. พัฒนาระบบขนส่งเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
2. พัฒนาระบบขนส่งแบบยั่งยืน และการพัฒนาเมืองน่าอยู่
3. พัฒนาโครงข่ายคมนาคม
4. เพิ่มความปลอดภัยของระบบการคมนาคมขนส่ง
5. ป้องกัน และแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุการขนส่ง และจราจร
6. พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ
7. พัฒนาระบบคมนาคมเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว และการพัฒนาเอกลักษณ์ของเมือง
8. แก้ไขปัญหาการขนส่ง และจราจร

นโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสัก

การพัฒนาตามนโยบายริเริ่มของท้องถิ่น

นโยบายนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก (นายกิตติ พัวช่วย) ที่แถลงต่อสภาเทศบาลเมืองหล่มสัก
 วันที่ 28 สิงหาคม 2552

1. นโยบายด้านการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม

- 1.1 เร่งสร้างและปรับปรุงระบบการระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม โดยทำเขื่อนกันน้ำ
 เสาะแบบมาตรฐาน ตลอดริมแม่น้ำป่าสักในเขตเทศบาล

2.นโยบายด้านการศึกษา

- 2.1 เร่งรัดจัดระบบการศึกษา 15 ปี อย่างมีคุณภาพ(เรียนฟรี) และส่งเสริมขยาย อาชีวศึกษาให้ครอบคลุม ตามความต้องการของประชาชน เช่น สาขาวิชาการ บัญชี คอมพิวเตอร์ ไฟฟ้า ช่างยนต์ ฯลฯ
- 2.2 สนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดเปิดการเรียนการสอนแบบสองภาษา

3.นโยบายด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

- 3.1 ปรับปรุงและพัฒนาตลาดสด(เดิม) ให้สะอาดและถูกหลักสุขลักษณะ
- 3.2 ดำเนินการจัดการกำจัดตัวพาหะนำโรค และสิ่งปฏิกูลตามท่อระบายน้ำต่างๆใน เขตเทศบาลอย่างต่อเนื่อง เช่น ให้อุตุดโคลนทำความสะอาด
- 3.3 เร่งรัดการกำจัดขยะมูลฝอย และจัดหาถังขยะให้เพียงพอต่อความต้องการของ ชุมชน

4.นโยบายด้านสาธารณูปโภค

- 4.1 เร่งดำเนินการสร้างถนนคอนกรีตและระบบประปา ในเขตเทศบาลให้ทั่วถึงและ ครอบคลุมทุกพื้นที่
- 4.2 ปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่างและเสียงตามสายให้ครอบคลุมทั่วถึง เพื่อความ ปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สิน

5.นโยบายด้านการท่องเที่ยวและกีฬา

- 5.1 เร่งสร้างสวนสาธารณะเทศบาล(ริมแม่น้ำป่าสัก หรือประปาเดิม) เพื่อเป็นสถานที่ พักผ่อน ออกกำลังกาย และเป็นลานกิจกรรม เช่น ศิลปะ ดนตรี
- 5.2 ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีการทำตลาดน้ำแม่น้ำป่าสัก ตั้งแต่หน้าวัดไพโร สณฑ์ศักราราม จนถึงฝายน้ำล้น (ประปาเดิม)
- 5.3 ปรับปรุงภูมิทัศน์และจัดสร้างสนามกีฬา พร้อมอุปกรณ์ออกกำลังกาย เพื่อให้ ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกกำลังกาย และสนับสนุนการแข่งขันกีฬาอย่าง ต่อเนื่อง

6.นโยบายด้านศาสนาและวัฒนธรรมประเพณี

- 6.1 ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ให้ดำรงอยู่ตลอดไป อาทิ เช่น ประเพณีกวนข้าวทิพย์ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่ เทียนเข้าพรรษา ตลอดทั้งวันสำคัญทางศาสนา
- 6.2 ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาและพัฒนาศาสนา ให้เป็นศูนย์รวมของการพัฒนา รวมถึงการปรับปรุงภูมิทัศน์ของวัดในเขตเทศบาลฯ

7. นโยบายด้านการบริการประชาชน

- 7.1 เร่งรัดการจัดสร้างเทศบาลแห่งใหม่และพัฒนาระบบบริการการจัดการแบบครบวงจร(One Stop Services) เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วเป็นที่พึงพอใจของประชาชน
- 7.2 ดำเนินการแจกเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง
- 7.3 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เข้าถึงประชาชนอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการเทศบาลเคลื่อนที่ และโครงการมหรรรมาอาหารสะอาดรสชาติอร่อย
- 7.4 ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชนให้มีรายได้เพิ่มขึ้น สนับสนุนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสนองโครงการตามพระราชดำริ

4. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

4.1 ความหมายของความต้องการ

สุจิน อ้อมค้อม (2548: 6-7) กล่าวว่า ความต้องการและความแตกต่างของมนุษย์เป็นผลผลักดันให้มนุษย์ต่อสู้ดิ้นรนและทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ขนาดของความต่อสู้ดิ้นรนขึ้นอยู่กับระดับความต้องการของแต่ละคนซึ่งมีไม่เท่ากัน

สรุป ความต้องการ หมายถึง ความอยากได้ ความไม่สมบูรณ์ ขาดสมดุล ทำให้เกิดการกระตุ้นให้มนุษย์ตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนก็มีไม่เหมือนกัน ทั้งไม่สามารถวัดได้ว่าแต่ละคนมีความต้องการอะไรและมากเท่าไร กล่าวคือความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด

5. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นไปได้

5.1 ความหมายของ การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study)

การศึกษาความเป็นไปได้ คือกระบวนการควบคุมของ การระบุปัญหาและโอกาส, การกำหนดเป้าหมาย, การอธิบายถึงสถานการณ์ของธุรกิจ, การระบุผลลัพธ์ของความสำเร็จให้ชัดเจน และการประเมินช่วงของต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับจากทางเลือกต่างๆที่มีการศึกษาจะช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจของการทำธุรกิจและพัฒนาโครงการ ด้วยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ โดยการศึกษาจะทำในช่วงแรกของวงรอบการพัฒนาแผนธุรกิจทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและได้ถึงข้อแนะนำในการตัดสินใจว่าธุรกิจควรที่จะเริ่มทำและพัฒนาต่อไป (Alan Thompson, 2548)

การศึกษาความเป็นไปได้ หมายถึงการศึกษาความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับสถานการณ์ ทำความเข้าใจต่อความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นซึ่งหลักการประเมินความเป็นไปได้ 5 ด้าน (TELOS) ประกอบด้วย เทคโนโลยีและระบบ (T = Technology an System Feasibility) เศรษฐศาสตร์ (E = Economic Feasibility) กฎหมาย (L = Legal Feasibility) การปฏิบัติการ (O = Operation Feasibility) ตารางเวลา (S = Schedule Feasibility) (บุรินทร์ รุจจนพันธุ์, 2550)

การศึกษาความเป็นไปได้ หมายถึง การวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาข้อสรุปว่าควรพัฒนาระบบงานหรือไม่ และควรพัฒนาด้านใด (บางงานในระบบเดิมอาจจะดีอยู่แล้ว) การศึกษาความเป็นไปได้มีอยู่ 4 ด้าน ดังนี้

1. ความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค (Technical Feasibility)
2. ความเป็นไปได้ทางการปฏิบัติงาน (Operational Feasibility)
3. ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ (Economical Feasibility)
4. ความเป็นไปได้ทางด้านกฎหมาย (Legal Feasibility)

1. *ความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค (Technical Feasibility)* ความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค (Technical Feasibility) คือ ความเป็นไปได้ของการสร้างระบบใหม่โดยนำเทคโนโลยีที่มีในระบบปัจจุบันมาใช้ งาน หรือการอัปเดตเทคโนโลยีที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น หรือควรใช้เทคโนโลยีใหม่ทั้งหมด เทคโนโลยี ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล การสื่อสารข้อมูล ต้องมั่นใจว่าเทคโนโลยีนั้นมีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยและเชื่อถือได้ ง่ายต่อการใช้ สามารถหาได้จากที่ไหน (มีจำหน่ายแล้วหรือยังวิจัยอยู่) ระบบเดิมที่มีอยู่สามารถปรับใช้เทคโนโลยีนี้ได้หรือไม่ ฯลฯ

2. *ความเป็นไปได้ทางการปฏิบัติงาน (Operational Feasibility)* ความเป็นไปได้ทางการปฏิบัติงาน (Operational Feasibility) คือ ความเป็นไปได้ของระบบใหม่ที่จะให้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงความต้องการของผู้ใช้ การคำนึงถึงทัศนคติและทักษะของผู้ใช้งานกับระบบใหม่ที่มีการปรับโครงสร้างการทำงานว่าเป็นที่พอใจและยอมรับหรือไม่ อาจศึกษาว่า ระบบใหม่สามารถเตรียมข้อมูลต่างๆ ให้กับบุคลากรในหน่วยงานได้ถูกต้องหรือไม่ ต้องตรวจสอบว่า ระบบใหม่สามารถติดตั้งรวมกับการทำงานของระบบปัจจุบันได้หรือไม่ และจะใช้งานร่วมกันอย่างไร ในการติดตั้งระบบใหม่ งานใดบ้างที่ต้องปรับโครงสร้างการทำงานใหม่ หรืองานใดบ้างที่ต้องฝึกอบรมการทำงานใหม่

3. *ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ (Economical Feasibility)* ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ (Economical Feasibility) คือ ความเป็นไปได้ในทางการเงินและเศรษฐกิจ โดยคำนึงถึงต้นทุนค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบ ความคุ้มค่าของระบบประมาณการจำนวนเงินที่ต้องใช้

สำหรับการทำโครงการ อาจแยกเป็น ค่าใช้จ่ายในการศึกษาระบบ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ รวมถึงการบำรุงรักษาระบบ ผลประโยชน์ที่จะได้รับในรูปแบบของการลดค่าใช้จ่ายค่าใช้จ่ายของระบบเดิมที่ยังไม่พัฒนา เทียบกับระบบที่กำลังจะพัฒนาค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร คือค่าจ้างแรงงานที่จะจ่ายหลังจากพัฒนาระบบเสร็จแล้วค่าใช้จ่ายด้านติดตั้งระบบ เช่น ค่าสถานที่ เพอร์มิเตอร์ จัดทำข้อมูล จัดทำเอกสารแบบฟอร์มต่างๆ, ค่าอบรม เป็นต้น ค่าใช้จ่ายด้านการปฏิบัติงาน เช่น ค่าไฟฟ้า อาคารสถานที่ เป็นต้น

4. *ความเป็นไปได้ทางด้านกฎหมาย (Legal Feasibility)* ความเป็นไปได้ทางด้านกฎหมาย (Legal Feasibility) คือ ความเป็นไปได้ในด้านระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย ว่าระบบที่จะพัฒนานั้น ต้องไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกฎหมาย และขององค์กรที่มีอยู่ (ศึกษาความเป็นไปได้ของการวิเคราะห์ระบบงาน, ม.ป.ป.)

การศึกษาความเหมาะสม (Feasibility Study) (การศึกษาความเป็นไปได้) หมายถึง การศึกษาถึงปัญหาและความต้องการเพื่อหาทางเลือกในการแก้ปัญหาดังกล่าว ซึ่งเน้นการหาทางเลือกในการแก้ปัญหาโดยจะต้องมีการเขียนสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารในการตัดสินใจ (กฤติเมธ โอปิ่ง, ม.ป.ป.)

จากที่กล่าวถึงความหมายของ การศึกษาความเป็นไปได้ สามารถสรุปได้ว่า การศึกษาความเป็นไปได้ คือ การศึกษาเพื่อหาทางเลือกของคำตอบที่ยังไม่ได้คำตอบที่แท้จริง โดยมีกระบวนการแก้ปัญหานั้นๆ แตกต่างออกไปในแต่ละแขนงวิชาที่นำไปปฏิบัติ ซึ่งมีการวิเคราะห์โดยวิธีต่างๆที่ได้มาซึ่งคำตอบที่น่าจะเป็นหรือเกิดขึ้นจริง จากแนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ได้ เนื่องจากหัวข้อในการทำวิจัยครั้งนี้มีการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสัก ให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปด้วย ซึ่งหมายรวมถึง ศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค คือ ความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยนำเทคโนโลยีที่มีในระบบปัจจุบันมาใช้ในงานพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว, ศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านปฏิบัติการ คือ ความเป็นไปได้ทางการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว, ศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านการเงินหรืองบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านกฎหมาย คือ ความเป็นไปได้ในด้านระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย ว่าการพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักนั้นต้องไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกฎหมาย และขององค์กรที่มีอยู่

6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยเรื่อง การศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

วรการ สุตาแก้ว (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในสวนส้มอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จากผลการศึกษาครั้งนี้ 1) กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระดับปานกลางส่วนใหญ่เดินทางมาอำเภอแม่แตงเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ/สังสรรค์กับหมู่คณะโดยส่วนใหญ่เหตุผลในการเดินทางมาเที่ยวที่อำเภอแม่แตงคือความดึงดูดใจของสถานที่ท่องเที่ยว 2) กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เคยเดินทางไปเที่ยวที่สวนส้มมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ/สังสรรค์กับหมู่คณะโดยส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเดินทางมาเที่ยวที่สวนส้มคือความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวปัจจุบันนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญในการตัดสินใจไปท่องเที่ยวที่สวนส้มคือความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พอใจในการบริการของสวนส้มในเรื่องสวนส้มมีจุดชมวิวจากด้านบนทำให้เห็นวิวที่สวยงามมากขึ้น 3) กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลางในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกษตรกรส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยเชื่อว่าการปรับเปลี่ยนสวนส้มเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะต่อภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรคือแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรควรได้รับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวมากขึ้น 4) จากการวิเคราะห์ทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในสรุปได้ว่าจุดแข็งของสวนส้มในอำเภอแม่แตงคือเกษตรกรสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักท่องเที่ยวได้อีกทั้งเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเกษตรกรมีความต้องการในการปรับตัวเข้าสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรแต่จุดอ่อนสวนส้มในอำเภอแม่แตงคือเกษตรกรไม่มีเงินทุนเพียงพอในการปรับตัวเข้าสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและหน่วยงานภาครัฐยังไม่มียงบประมาณในการช่วยเหลือด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยตรง แนวทางในการพัฒนาสวนส้มอำเภอแม่แตงสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกส้มอย่างจริงจังทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้งด้านกิจกรรมการให้บริการต่างๆรูปแบบการจัดการสวนส้มและอีกทั้งข้อมูลด้านการเงินเกี่ยวกับการลงทุนในการปรับเปลี่ยนสวนส้มเพื่อรองรับกิจกรรมการให้บริการต่างๆแนะนำแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินต่างๆและการแปลงสินทรัพย์ที่เกษตรกรมีเป็นเงินทุนเพื่อใช้ดำเนินการภายในสวนส้ม

แสงจันทร์ ชุนอากัย (2555) ศึกษา การบริโภคการท่องเที่ยวในเขตมรดกโลกวัดภูจำปาสัก แขวงจำปาสักสปป. ลาวจากผลการวิจัยพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้านและแขกซึ่งปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวก็สามารถเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงในชุมชนท้องถิ่นก่อนประกาศสถานที่แห่งนี้เป็นมรดก

โลกชีวิตการเป็นอยู่ของคนท้องถิ่นส่วนมากก็ยังอาศัยการเกษตรเป็นหลักสถานที่พักอาศัยก็ยังทำด้วยไม้เป็นส่วนมากและผู้คนที่ท้องถิ่นก็ว่างงานเยอะอย่างไรก็ตามภายหลังจากการประกาศเป็นเขตมรดกโลกแล้วสถานที่แห่งนี้สามารถดึงดูดผู้คนภายนอกมาเยี่ยมชมเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับอดีตปัญหาดังกล่าวนี้ทำให้ชุมชนท้องถิ่นได้พบกับผู้คนภายนอกมากขึ้นซึ่งเป็นสาเหตุให้ผู้คนเหล่านั้นปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆที่เกิดขึ้นนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมสถานที่แห่งนี้ก็ได้มีมุมมองแห่งการบริโภคหรือจ้องมองที่แตกต่างกันเช่นการชิมรสอาหารท้องถิ่นการจ้องมองผลิตภัณฑ์หรือร่วมสังสรรค์กิจกรรมกับคนท้องถิ่นและในทำนองเดียวกันชาวบ้านก็ได้ค้นหาวิธีทางเพื่อพัฒนาตนเองหรือปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์เช่นว่าพยายามประดิษฐ์สิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่นเพื่อสนองแก่การบริโภคของนักท่องเที่ยวและเป็นการนำรายได้แก่ครอบครัวสร้างสถานที่พักเพื่อรับรองแก่นักท่องเที่ยวและผู้คนหลายๆกลุ่มก็ยังได้งานทำเพิ่มอีกด้วย

จำปาศิตตะนะ สุวรรณผล (2554) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การท่องเที่ยวและการผลิตสร้างความหมายของพื้นที่ในตัวเมืองหลวงพระบางประเทศสปป.ลาว: กรณีศึกษาในย่านบ้านแจ็ก พบว่า พื้นที่ในบริเวณบ้านแจ็กถูกผลิตและสร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีภูมิศาสตร์จักรวาลโบราณและด้านความเชื่อเรื่องเจ้าที่เชื่อว่าในย่านบ้านแจ็กเคยเป็นพื้นที่แห่งความศักดิ์สิทธิ์ของตระกูลนาซึ่งเป็นต้นตระกูลของกษัตริย์และเจ้านายหลวงพระบางมาถึงท้ายศตวรรษที่ 19 พื้นที่ในบริเวณนี้ได้กลายเป็นร้านค้าของพ่อค้าคนจีนและวัดทางพุทธศาสนาก็ถูกสร้างทับพื้นที่เดิมนับตั้งแต่ในยุคเริ่มต้นประวัติศาสตร์ของอดีตราชอาณาจักรหลวงพระบางพื้นที่ในบริเวณนี้ได้เปลี่ยนแปลงเรื่อยมาตามการปฏิสัมพันธ์ของกาลเวลาการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนคือในปีค.ศ. 1972-1980 มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง-เศรษฐกิจครั้งใหญ่ส่งผลให้บ้านแจ็กมีการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดทฤษฎีของชาติสมัยใหม่ของสปป.ลาวเช่นเดียวกัน

ศิริประภา แก้วอุดม (2553) ได้ศึกษาวิจัยหัวข้อ ทางเลือกกลยุทธ์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนย่านตลาดบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าวิสัยทัศน์ของชุมชนในการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชนย่านตลาดบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา คือ “ตลาดบ้านใหม่แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืน เป็นพิพิธภัณฑ์แห่งชีวิตที่รักษาเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมชุมชนไทย-จีน สืบทอดประเพณีท้องถิ่นและเป็นแหล่งอาหารอร่อยของเมืองแปดริ้ว” และภารกิจ 6 ประการ ได้แก่ 1. อนุรักษ์สถาปัตยกรรมอาคารตลาด โบราณและสืบสานวิถีการดำเนินชีวิตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้อย่างยั่งยืน 2. ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการย่านตลาดบ้านใหม่ทุกด้านและปลูกฝังจิตสำนึกรักบ้านเกิดให้แก่เยาวชนในท้องถิ่น 3. พัฒนาคุณภาพสินค้าอย่างต่อเนื่อง 4. สร้างเสริมความสามัคคีภายในชุมชนและมอบอัธยาศัยไมตรีที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว 5. พัฒนาคณะกรรมการและสมาชิกชมรมรักษตลาดบ้านใหม่ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวตลาดโบราณริมน้ำอย่างยั่งยืน และ 6. ส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนและแม่น้ำบางปะกง

สุมาน ปณิต(2553) ศึกษาเรื่อง การเมืองของการท่องเที่ยวและอัตลักษณ์ชาติพันธุ์: กรณีศึกษาชุมชนชาวทาร์ูในเขตอุทยานแห่งชาติจิตวันประเทศเนปาลงานวิจัยนี้พบว่ากลยุทธ์ในการพัฒนาของรัฐได้เปลี่ยนลักษณะของประชากรในพื้นที่ซาอูราฮาให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้นนอกจากนี้การขยายตัวของการท่องเที่ยวได้นำไปสู่การสร้าง ความแตกต่างทางสังคมระหว่างคนทาร์ูและคนภูเขาที่อพยพเข้ามาเนื่องจากกิจกรรมทางธุรกิจในพื้นที่ครอบครองโดยคนอพยพกลุ่มหลัง ในขณะที่คนทาร์ูถูกผลักดันให้กลายเป็นคนชายขอบที่สำคัญคือการท่องเที่ยวได้ทำให้คนทาร์ูต้องย้ายออกไปจากพื้นที่ศูนย์กลางของการท่องเที่ยวอันเนื่องมาจากราคาที่ดินที่พุ่งสูงขึ้นซึ่งเป็นแรงจูงใจให้พวกเขาขายที่ดินของตนเองให้กับผู้อพยพที่เข้ามาทำธุรกิจเพื่อที่จะต่อรองกับการที่ถูกทำให้

จากผลงานวิจัยข้างต้นที่ได้กล่าวมา เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาศักยภาพของชุมชน และเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ซึ่งมีสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาคือ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์” ใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ชุมชนเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ซึ่งผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาบริบทชุมชนโดยใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการสำรวจโครงสร้างทางกายภาพในชุมชน ซึ่งเทคนิควิธีการดังกล่าวนี้ผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาข้อมูลในชุมชนโดยมีผู้อำนวยการเทศมนตรีซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจในระดับนโยบายของพื้นที่ที่ทำการศึกษา และประชาชนในเขตพื้นที่ภายในชุมชน ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัย

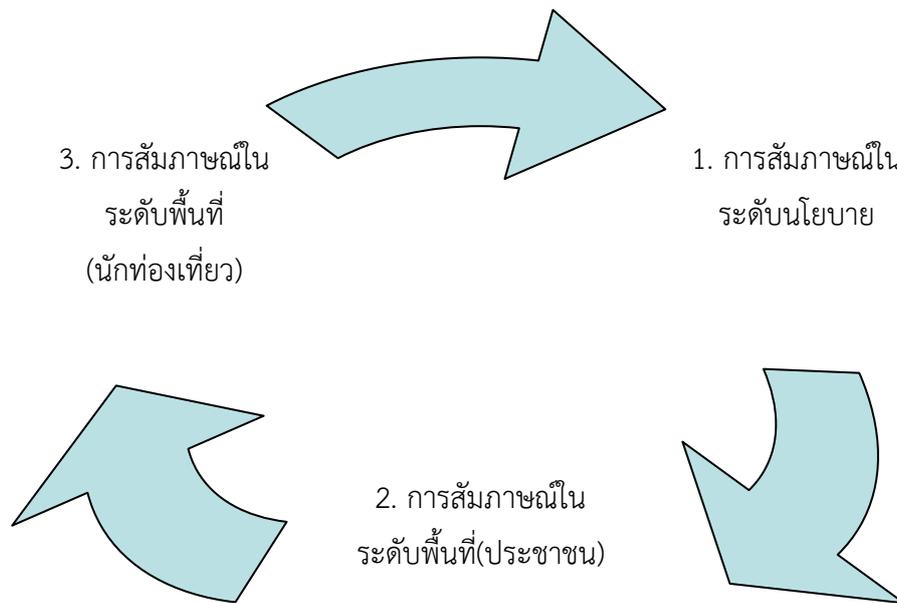
1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสูงสุดในระดับนโยบายประชาชน และนักท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ และเนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดด้านระยะเวลา ผู้วิจัยจึงเลือกหน่วยวิเคราะห์โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากประชาชนในบริเวณตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

อีกทั้งเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ชุมชนเชิงคุณภาพ ดังนั้น หน่วยวิเคราะห์ในการวิจัยจะแบ่งกลุ่มตัวแทนในการวิเคราะห์ได้เป็น 3 กลุ่ม คือ ตัวแทนในระดับนโยบาย ตัวแทนประชาชน และตัวแทนนักท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก 1 ท่าน ประชาชนในเขตตำบลหล่มสัก 5 ท่าน และนักท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก 4 ท่าน รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 10 ท่าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) โดยการสร้างคำถาม และการตรวจสอบหาความเชื่อมั่นโดยมีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation method) ซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation method)

2.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในระดับนโยบาย คือ การสนทนากลุ่มคณะผู้บริหารโดยมีท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

2.3 การสำรวจโครงสร้างทางกายภาพในชุมชน (Windshield and Walking tours of communities) โดยการขับรถและเดินสำรวจไปรอบๆ เขตพื้นที่ที่ได้รับทราบจาก ข้อ 2.2 เพื่อสังเกตและจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะชุมชน ที่ตั้งบ้านเรือน อาณาเขตชุมชน ถนน สถานบริการ แหล่งบันเทิง แหล่งพักผ่อนหย่อนใจ รูปแบบการคมนาคมขนส่ง สถานที่สำคัญ สภาพที่ที่คนมาพบปะกันอย่างไม่เป็นทางการ ณ จุดบริการร้านค้า ร้านซ่อม โรงสี สถานบริการสุขภาพ เพื่อการค้นพบสภาพแวดล้อมภายในชุมชน การระบายน้ำ ของเสีย อากาศ คิว้นพิษ กลิ่นขยะ ตลาดสด รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม เช่น วัด โบสถ์ งานศิลปะ รวมทั้งการสังเกตวิถีชีวิตบางอย่างของคนในชุมชนจากป้ายโฆษณา การตกแต่งบ้านเรือน การจัดเก็บข้าวของเครื่องใช้ ซึ่งสามารถได้ข้อมูลจากการบันทึกภาพและจดบันทึกรายละเอียด

2.4 ใช้การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ที่ได้รับทราบข้อมูลจากระดับนโยบาย ทั้งนี้การได้มาซึ่งหน่วยวิเคราะห์ที่ใช้การเลือกแบบการสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Random) ภายในบริเวณเขตพื้นที่ที่ได้รับทราบจากระดับนโยบาย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ชุมชนเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง 2 ระดับคือ ระดับนโยบาย และ ระดับพื้นที่ จำนวนรวมทั้งสิ้น 10 คน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยติดต่อยื่นหนังสือขออนุญาตลงพื้นที่เก็บข้อมูลงานวิจัยและขอสัมภาษณ์กับทางนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก

3.2 ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อทำการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับนโยบาย คือ สัมภาษณ์ท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก เพื่อทำการคัดเลือกพื้นที่ที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก ซึ่งได้ทำการคัดเลือกพื้นที่ด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3.3 ผู้วิจัยลงสำรวจพื้นที่ที่ได้รับข้อมูลจากระดับนโยบาย เพื่อศึกษาบริบทของพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

3.4 ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อทำการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับพื้นที่ คือ ประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวจากการให้ข้อมูลในระดับนโยบาย เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในหน่วยระดับกลุ่ม (Group Unit)¹ ก่อนที่จะมีการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบข้อมูลโดยใช้ การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Method) ได้แก่ การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล โดยพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน คือถ้าข้อมูลต่างเวลากันจะเหมือนกันหรือไม่ ถ้าข้อมูลต่างสถานที่จะเหมือนกันหรือไม่ และถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย โดยเปลี่ยนตัวผู้สังเกต และการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ กันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน คือ ใช้วิธีสังเกตควบคู่ไปกับการซักถาม

เมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ด้วยตนเองเรียบร้อยแล้ว จึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ คือ ในงานวิจัยเชิงคุณภาพ เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลหลังจากทำการสัมภาษณ์แล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์สรุปแยกประเด็น ทั้งหมด 3 ประเด็น ดังนี้

¹ หน่วยระดับกลุ่ม (Group Unit) เป็นการเอาคุณสมบัติของกลุ่มบุคคล มิใช่ของแต่ละบุคคลมาวิเคราะห์ ตัวแปรเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับกลุ่ม ซึ่งในการวิจัยนี้หน่วยในการวิเคราะห์ระดับกลุ่มแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มระดับนโยบาย กลุ่มประชาชน และกลุ่มนักท่องเที่ยว ในเขตตำบลหล่มสัก

- ประเด็นที่ 1. เกี่ยวกับพื้นที่ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก
- ประเด็นที่ 2. เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่ใดในเขตตำบลหล่มสักที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปได้
- ประเด็นที่ 3. เกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุง/พัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักที่จะใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “การศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์” ในครั้งนี้มีระยะเวลาของการดำเนินโครงการวิจัยทั้งสิ้น 7 เดือน คือนับตั้งแต่วันที่ 11 มีนาคม 2556 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2556 แต่ทั้งนี้เนื่องด้วยโครงการวิจัยต้องอาศัยช่วงเวลาในการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลดังนั้นจึงทำการขยายระยะเวลาของการดำเนินโครงการวิจัยจนถึงวันที่ 30 มีนาคม 2557

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์และการนำเสนอผลของการวิจัยเรื่อง “การศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์” ครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาและวิจัยชุมชนเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) โดยนำเสนอในวิธีการพรรณนา

1. ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์หน่วยวิเคราะห์ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับนโยบายและระดับพื้นที่ ซึ่งในระดับนโยบาย 1 ท่าน ได้แก่ นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก และในระดับพื้นที่ ได้แก่ ประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ 9 ท่าน รวมทั้งสิ้น 10 ท่าน คือ

- ท่านที่ 1 : นายกิตติ พัวช่วย (ผู้บริหารสูงสุดในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย)
- ท่านที่ 2 : นายวิโรจน์ สุขำ (ประชาชนในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย)
- ท่านที่ 3 : นายมานพ สมวงศ์ (ประชาชนในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย)
- ท่านที่ 4 : นางพรนิภา รัตนสุข (ประชาชนในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย)
- ท่านที่ 5 : นายบุญเลิศ กองเนตร (ประชาชนในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย)
- ท่านที่ 6 : นางบัวลำ มาป้อง (ประชาชนในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย)
- ท่านที่ 7 : นางสาวกัญญาภัค ปัญญาณต์ (นักท่องเที่ยวในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย)
- ท่านที่ 8 : นางสาวกฤษรา มุ้ยคำ (นักท่องเที่ยวในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย)
- ท่านที่ 9 : นายชานานู บัวไทย (นักท่องเที่ยวในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย)
- ท่านที่ 10 : นางสาวสุพรรณษา วงษ์ทาโส (นักท่องเที่ยวในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย)

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ รวมทั้งสิ้น 5 ประเด็นคำถาม ดังนี้

- ประเด็นคำถามที่ 1 เกี่ยวกับ บริบทของชุมชนที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก
- ประเด็นคำถามที่ 2 เกี่ยวกับ พื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก
- ประเด็นคำถามที่ 3 เกี่ยวกับ ตัวบ่งชี้ในการพัฒนาพื้นที่ที่ต้องการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก
- ประเด็นคำถามที่ 4 เกี่ยวกับ พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ประเด็นคำถามที่ 5 เกี่ยวกับ แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ระดับนโยบาย ได้แก่ ประเด็นคำถามที่ 1 (เกี่ยวกับบริบทของชุมชนที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก), ประเด็นคำถามที่ 2 (เกี่ยวกับพื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก, ประเด็นคำถามที่ 3 (เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ในการพัฒนาพื้นที่ที่ต้องการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก), และประเด็นคำถามที่ 5 (เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก)

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ระดับพื้นที่ ได้แก่ ประเด็นคำถามที่ 4 (เกี่ยวกับพื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก) และประเด็นคำถามที่ 5 (เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก) ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กรณีศึกษาท่านที่ 1 แสดงได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงการสัมภาษณ์ท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก (นายกิตติ พัวช่วย)

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ : นายกิตติ พัวช่วย
ตำแหน่ง/อาชีพ : นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก
ประเภทกลุ่มตัวอย่าง : ผู้บริหารสูงสุดในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย
วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์ : 4 พฤษภาคม 2556
สถานที่สัมภาษณ์ : ลานถนนคนเดิน ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก
การลงพื้นที่ : ครั้งที่ 1

ประเด็นคำถามที่ 1 : บริบทของชุมชนที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

สำหรับบริบทของชุมชนที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักได้นั้น จากการสัมภาษณ์นายกิตติ พัวช่วย ในฐานะผู้บริหารสูงสุดในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก ได้กล่าวว่า ควรจะต้องเป็นบริเวณที่มีความพร้อมที่จะพัฒนาได้ กล่าวคือ จะต้องเป็นแหล่งชุมชนที่มีประชาชนอยู่ค่อนข้างหนาแน่น มีความสะดวกสบายในการเดินทาง สามารถจัดกิจกรรมการบันเทิงเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนได้ และมีงบประมาณหรือโครงการที่จัดวางไว้ในแผนพัฒนาที่ครอบคลุมพื้นที่ที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ท่านนายกเทศมนตรีฯ ยังกล่าวต่ออีกว่า บริบทชุมชนที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักนั้นควรจะเป็นบริเวณที่เอื้ออำนวยต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตได้ด้วย

ประเด็นคำถามที่ 2 : พื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ท่านนายกเทศมนตรีฯ กล่าวว่า ในเขตตำบลหล่มสักมีพื้นที่ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมากมาย แต่พื้นที่ที่จะเร่งดำเนินการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก ก็คือ “สวนดงตาล” เนื่องจากบริเวณสวนดงตาลเป็นบริเวณที่มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน อาจจะสามารถจัดทำเป็นตลาดน้ำรอบสวนดงตาลได้ และภายในสวนดงตาลก็คาดว่าจะสามารถจัดกิจกรรมดนตรีในสวนได้ในอนาคต อันจะนำมาซึ่งการเกิดแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่สำคัญที่จะเป็นจุดสนใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศต่อไปได้

ประเด็นคำถามที่ 3 : ตัวบ่งชี้ในการพัฒนาพื้นที่ที่ต้องการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

จากการสัมภาษณ์ในประเด็นเรื่องตัวบ่งชี้ในการพัฒนาพื้นที่ที่ต้องการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในเขตตำบลหล่มสักนั้น ท่านนายกเทศมนตรีฯ กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการพัฒนาต่างๆในเขตตำบลหล่มสัก จะถูกกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองหล่มสัก 3 ปี ซึ่งสวนดงตาลก็เป็นพื้นที่หนึ่งที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองหล่มสัก 3 ปี ด้วยเช่นกัน ดังนั้นตัวบ่งชี้ในการพัฒนาพื้นที่ที่ต้องการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักนั้นทางคณะผู้บริหารในระดับนโยบายจะยึดตามแผนพัฒนาเทศบาลหล่มสัก(แผน 3 ปี) เป็นหลัก

ประเด็นคำถามที่ 5 : แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ท่านนายกเทศมนตรีฯ ให้สัมภาษณ์ว่า ในปัจจุบันได้ทำการพัฒนาบริเวณที่จัดทำเป็นถนนคนเดินอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เส้นทางที่จัดทำเป็นถนนคนเดินนั้นเชื่อมโยงกับบริเวณสวนสาธารณะดงตาลด้วย เพราะฉะนั้นโดยความคิดเห็นส่วนตัวแล้วอยากให้บริเวณรอบสวนดงตาลจัดทำเป็นตลาดน้ำสวนดงตาล เนื่องจากมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน ส่วนบริเวณภายในสวนดงตาลก็ต้องการจัดให้มีกิจกรรม

ดนตรีในส่วน และมีการเปิดให้บริการอินเทอร์เน็ตบริเวณสวนดงตาลโดยไม่คิดค่าบริการด้วย (Free Wifi) ซึ่งแนวทางการพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักนั้นมีแนวโน้มที่จะสำเร็จสูงเนื่องจากได้มีการระบุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองหล่มสัก 3 ปีไปแล้ว ทั้งนี้ท่านนายกเทศมนตรีฯ ยังกล่าวต่ออีกว่า หากสามารถปฏิบัติตามแนวทางในการพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักได้สำเร็จจะเป็นการสร้างจุดสนใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกเขตพื้นที่ตำบลหล่มสักเข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลมากขึ้นสามารถทำให้ประชาชนในเขตพื้นที่บริเวณรอบสวนดงตาลและพื้นที่ใกล้เคียงมีรายได้เพิ่มขึ้นได้ แต่อาจจะเกิดปัญหาในเรื่องของที่พักไม่เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ห้องน้ำไม่เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ลานจอดรถไม่เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ร้านอาหารไม่มีความหลากหลายมากพอสำหรับความต้องการของนักท่องเที่ยว และแหล่งทิ้งขยะไม่เพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว เพราะฉะนั้นก็ต้องมีการจัดการเตรียมความพร้อมในเรื่องของบริการต่างๆ ได้แก่ ที่พัก ห้องน้ำ ลานจอดรถ ร้านอาหาร และแหล่งทิ้งขยะ ไว้สำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลด้วย

จากการให้สัมภาษณ์ของท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก ทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบจากหน่วยวิเคราะห์ในระดับนโยบายว่าพื้นที่ที่ในเขตตำบลหล่มสักที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป พื้นที่ดังกล่าวก็คือ สวนดงตาล เมื่อผู้วิจัยได้ทราบว่าบริเวณสวนดงตาล ในเขตตำบลหล่มสักคือพื้นที่ที่ทางผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสักจะดำเนินการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ลงสำรวจบริบทชุมชนโดยรอบของสวนดงตาล ก่อนที่จะมีการสัมภาษณ์ในระดับพื้นที่ต่อไป ซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4 ภาพที่ 5 ภาพที่ 6 และภาพที่ 7

ภาพที่ 4 แสดงบริเวณโดยรอบของสวนดงตาล

ภาพที่ 5 แสดงแนวแม่น้ำป่าสักที่ไหลผ่านรอบบริเวณสวนดงตาล

ภาพที่ 6 แสดงสะพานที่เชื่อมระหว่างเขตที่อยู่อาศัยของประชาชนกับสวนดงตาล

ภาพที่ 7 แสดงบริเวณภายในสวนดงตาล

กรณีศึกษาท่านที่ 2 แสดงได้ดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8 แสดงการสัมภาษณ์ประชาชนในเขตตำบลหล่มสัก (สวนดงตาล)

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	: นายวิโรจน์ สุขำ
ตำแหน่ง/อาชีพ	: ค้าขายเสื้อผ้า
ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	: ประชาชนในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย
วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์	: 1 มิถุนายน 2556
สถานที่สัมภาษณ์	: บ้านเลขที่ 48/2 ถนนรณกิจ ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก
การลงพื้นที่	: ครั้งที่ 2

ประเด็นคำถามที่ 4 : พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

สืบเนื่องจากพื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกเพื่อที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปคือ สวนดงตาล ดังนั้น จากการให้สัมภาษณ์ของนายวิโรจน์ สุขำ ได้กล่าวว่า อยากให้สวนดงตาลมีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไปเนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีอยู่แล้วและได้มีการริเริ่มพัฒนาพื้นที่ในบริเวณสวนดงตาลบ้างแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ยังให้ข้อคิดเพิ่มเติมอีกว่า โอกาสแนวโน้มความเป็นไปได้ในการพัฒนาพื้นที่สวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวนั้นมีความเป็นไปได้สูงหากผู้บริหารในระดับนโยบายมีแนวทางที่จะพัฒนาอย่างจริงจังและมีการดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักนั้น สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณรอบสวนดงตาลอยู่แล้ว และเป็นสถานที่ที่

ทุกคนในตำบลหล่มสักเป็นที่รู้จักเป็นอย่างดี อีกทั้งประชาชนในเขตตำบลหล่มสักได้เข้ามาใช้สถานี่สวนดงตาลในการพักผ่อนหย่อนใจในเวลาว่างอยู่เป็นประจำอีกด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวต่อไปอีกว่า หากมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลมากขึ้นอาจจะทำให้ไม่มีที่จอดรถได้ เนื่องจากสถานที่จอดรถยังคงคับแคบไม่เพียงพอที่จะรองรับได้เท่าที่ควร รวมทั้งการจัดวางถังขยะหรือจุดทิ้งขยะไว้สำหรับให้นักท่องเที่ยวและประชาชนในบริเวณสวนดงตาลยังคงมีจำนวนไม่เพียงพอ และในเรื่องของห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลก็ยังมีไม่เพียงพอเช่นกัน ดังนั้นความต้องการโดยส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ ต้องการให้มีลานจอดรถที่กว้างขวางกว่าเดิมและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยอยากให้แยกจุดจอดรถให้เป็นสัดส่วนระหว่าง รถมอเตอร์ไซด์ รถยนต์ อย่างชัดเจน ต้องการให้มีห้องน้ำที่สะอาดและถูกสุขอนามัยที่มีจำนวนเพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว และอยากให้มีถังขยะตั้งไว้ภายในสวนดงตาลเป็นระยะๆ เพื่อสะดวกในการทิ้งขยะของผู้ที่มาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลได้ ในปัจจุบันสวนผู้ให้สัมภาษณ์ยังคงเห็นผู้ที่มาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลมีการทิ้งขยะไม่เป็นที่เนื่องจากยังไม่ถึงขยะจัดวางไว้สำหรับการทิ้งขยะอย่างเพียงพอ

ประเด็นคำถามที่ 5 : แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

นายวิโรจน์ สุขำ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า สำหรับแนวทางในการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไปในอนาคตนั้น อาจจะทำเป็นตลาดน้ำก็คาดว่าน่าจะเป็นไปได้ เพราะสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในบริเวณพื้นที่รอบสวนดงตาลด้วย อีกทั้งเนื่องจากทางเทศบาลเมืองหล่มสักได้ทำการสร้างเขื่อนบริเวณรอบสวนดงตาลโดยมีทางลงสู่น้ำที่ไหลผ่านด้วยหากทำการพัฒนาให้เป็นตลาดน้ำ น่าจะทำให้ประชาชนในบริเวณที่อาศัยอยู่รอบบริเวณสวนดงตาลมีรายได้จากการค้าขายสินค้ามากขึ้นได้ เพราะในปัจจุบันนักท่องเที่ยวมักจะมาท่องเที่ยวในบริเวณรอบสวนดงตาลมากที่สุดจะมีเพียงวันเสาร์เท่านั้น เนื่องจากในวันเสาร์ของทุกสัปดาห์จะมีกิจกรรมถนนคนเดินในตำบลหล่มสักซึ่งเป็นเส้นทางที่เชื่อมกับสวนดงตาลได้ทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวบริเวณสวนดงตาลมากเป็นพิเศษในช่วงวันเสาร์ ดังนั้นหากบริเวณสวนดงตาลสามารถพัฒนาเป็นตลาดน้ำได้โดยส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์แล้วคาดว่าจะทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวได้ตลอดเวลาและทุกวัน อันนำมาซึ่งการทำให้ประชาชนที่ทำอาชีพค้าขาย หรือธุรกิจบริการต่างๆ บริเวณรอบสวนดงตาลและบริเวณในเขตตำบลหล่มสักมีรายได้เพิ่มขึ้นได้

กรณีศึกษาท่านที่ 3

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ : นายมานพ สมวงศ์
ตำแหน่ง/อาชีพ : ค้าขาย
ประเภทกลุ่มตัวอย่าง : ประชาชนในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย

วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์ : 1 มิถุนายน 2556
 สถานที่สัมภาษณ์ : บ้านเลขที่ 2 ถนนรณกิจ ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก
 การลงพื้นที่ : ครั้งที่ 2

ประเด็นคำถามที่ 4 : พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

สืบเนื่องจากพื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกเพื่อที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปคือ สวนดงตาล ดังนั้น จากการให้สัมภาษณ์ของนายมานพ สมวงศ์ ได้กล่าวว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งหากจะพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสักต่อไป ซึ่งโดยความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์แล้วไม่เห็นว่าเป็นพื้นที่ใดเหมาะสมที่จะทำการพัฒนาไปกว่าบริเวณสวนดงตาลอีกแล้ว เนื่องจากพื้นที่บริเวณสวนดงตาลเป็นพื้นที่ที่มีอยู่แล้วไม่ต้องไปสรรหาพื้นที่ใหม่ในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว และถ้าหากทางผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสักได้ดำเนินการพัฒนาตกแต่งให้สวยงามมากกว่าเดิมพื้นที่บริเวณสวนดงตาลย่อมกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีเพราะในปัจจุบันสภาพของบริเวณสวนดงตาลก็ค่อนข้างมีสภาพที่ดีพร้อมอยู่แล้วเนื่องจากได้รับการบูรณะตกแต่งให้เป็นสวนสาธารณะให้ประชาชนมาท่องเที่ยวพักผ่อนได้เป็นประจำ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวต่อไปว่า เห็นด้วยที่จะมีการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลเป็นแหล่งท่องเที่ยว แต่เมื่อมีการพัฒนาแล้วก็อยากให้มีความสงบเรียบร้อยในบริเวณดังกล่าวด้วย กล่าวคือไม่ต้องการให้มีกิจกรรมที่เสียงดังรบกวนประชาชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณรอบสวนดงตาลมากเกินไป หรือมีการดูแลป้องกันในเรื่องของการก่ออาชญากรรมต่างๆ เช่น ปัญหาการปล้น การกระชากกระเป๋า หรือการทะเลาะวิวาทต่างๆ ในบริเวณสวนดงตาลที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

ประเด็นคำถามที่ 5 : แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้กล่าวว่า สำหรับแนวทางในการพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวขึ้นโดยส่วนตัวแล้วไม่จำเป็นต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติมก็ได้ เนื่องจากเห็นว่า สภาพเดิมของสวนดงตาลก็ดีอยู่แล้ว และมีความเหมาะสมสำหรับใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้อยู่แล้ว เนื่องจากในทุกๆวัน ก็มีประชาชนเดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาล มีการมากวิ่งออกกำลังกายเป็นประจำ และโดยเฉพาะในช่วงวันเสาร์ของทุกสัปดาห์ที่มีกิจกรรมถนนคนเดิน ก็จะมีประชาชนเข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลมากเป็นพิเศษตามไปด้วย เพราะเส้นทางที่จัดกิจกรรมถนนคนเดินสามารถเชื่อมโยงกับบริเวณเส้นทางที่มาสวนดงตาลด้วยทำให้สวนดงตาลเป็นที่รู้จักมากขึ้นได้

กรณีศึกษาตอนที่ 4

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	: นางพรนิภา รัตนะสุข
ตำแหน่ง/อาชีพ	: ค้าขาย(ลูกชิ้นทอด)
ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	: ประชาชนในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย
วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์	: 1 มิถุนายน 2556
สถานที่	: บ้านเลขที่ 63 ถนนผดุงราษฎร์ ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก
การลงพื้นที่	: ครั้งที่ 2

ประเด็นคำถามที่ 4 : พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

สืบเนื่องจากพื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกเพื่อที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปคือ สวนดงตาล ดังนั้น จากการให้สัมภาษณ์ของนางพรนิภา รัตนะสุข ได้กล่าวว่า พื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักนั้นมีความพร้อมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกที่ ไม่ว่าจะเป็นศูนย์เยาวชน สนามกีฬา รวมทั้งสวนดงตาลด้วย เพราะทุกที่ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ยกตัวอย่างล้วนแต่มีความพร้อมที่จะพัฒนาได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ เนื่องจากทางเทศบาลเมืองหล่มสัก ได้ทำการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวไปบ้างแล้ว เช่น มีการนำเครื่องออกกำลังกายไปจัดวาง มีการประดับประดาไฟ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวต่ออีกว่า ด้วยความคิดเห็นส่วนตัวแล้ว อยากให้พื้นที่บริเวณสวนดงตาลมีการพัฒนาเป็นตลาดน้ำ เพื่อให้ประชาชนในทั้งภายในและภายนอกพื้นที่เขตตำบลหล่มสักเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเห็นว่าบริเวณพื้นที่รอบสวนดงตาลมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านอยู่แล้วและทางเทศบาลได้มีการปรับพื้นที่ทำให้มีบันไดลงสู่บริเวณที่แม่น้ำป่าสักไหลผ่านรอบสวนดงตาล ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวต่อไปว่า หากบริเวณสวนดงตาลสามารถพัฒนาเป็นตลาดน้ำได้จะทำให้เกิดแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลมากขึ้นกว่าเดิมได้ และถ้าหากทางคณะผู้บริหารจากเทศบาลเมืองหล่มสักมีนโยบายในการพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลอย่างจริงจังจะมีผลทำให้บริเวณสวนดงตาลกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักได้อย่างแน่นอน ดังนั้นโดยความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์แล้วอยากให้มีการพัฒนาบริเวณรอบสวนดงตาลเป็นตลาดน้ำด้วย ซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักได้อีกด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์ยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า หากจะพัฒนาบริเวณรอบสวนดงตาลเป็นตลาดน้ำควรเร่งทำเขื่อนกักน้ำก่อน เนื่องจากหากอยู่ในช่วงหน้าฝนจะมีปริมาณน้ำที่ล้นมากและอาจมีปัญหาน้ำท่วม

ประเด็นคำถามที่ 5 : แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

สำหรับประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาพื้นที่บริเวณรอบสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้กล่าวว่า อยากให้มีการพัฒนาเป็นตลาดน้ำ และก่อนที่จะพัฒนาเป็นตลาดน้ำได้นั้นควรทำการสร้างเขื่อนเพื่อเก็บกักน้ำก่อนเป็นสำคัญ

กรณีศึกษาท่านที่ 5

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ : นายบุญเลิศ กองเนตร
ตำแหน่ง/อาชีพ : ค้าขาย
ประเภทกลุ่มตัวอย่าง : ประชาชนในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย
วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์ : 1 มิถุนายน 2556
สถานที่สัมภาษณ์ : บ้านเลขที่ 48/1 ถนนรณกิจ ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก
การลงพื้นที่ : ครั้งที่ 2

ประเด็นคำถามที่ 4 : พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า หากพื้นที่บริเวณสวนดงตาลจะมีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปนั้นโดยส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจและเห็นด้วยกับนโยบายการพัฒนาตามที่ท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักได้กำหนดไว้ ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวต่อไปว่า สำหรับความคิดเห็นส่วนตัวแล้วอยากให้มีการสร้างที่จอดรถยนต์ เนื่องจากพื้นที่บริเวณรอบสวนดงตาลยังคงไม่มีพื้นที่สำหรับจอดรถยนต์เพียงพอ อีกทั้งในเรื่องของความสะดวกสบายในเรื่องของการอำนวยความสะดวกในเรื่องของห้องน้ำที่สะอาดเพื่อให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวได้ใช้บริการนั้นก็ควรจะต้องจัดสรรให้มีไว้ด้วยเช่นกัน สิ่งที่คุณให้สัมภาษณ์ต้องการให้มีขึ้นในบริเวณสวนดงตาล ได้แก่ การจัดกิจกรรมประกวดดนตรีทุกวันอาทิตย์ กิจกรรมการเดินแอโรบิกในตอนเย็น และเครื่องออกกำลังกาย เป็นต้น ผู้ให้สัมภาษณ์ยังให้เหตุผลต่อไปว่า การที่อยากให้มีการจัดกิจกรรมประกวดดนตรีทุกวันอาทิตย์นั้นเนื่องจากจะได้เป็นการดึงดูดผู้คนให้มาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลอย่างต่อเนื่องได้ เพราะส่วนใหญ่แล้วบุคคลจะมาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลมากเป็นพิเศษจะเป็นวันเสาร์ เนื่องจากวันเสาร์ได้มีการจัดกิจกรรมถนนคนเดินซึ่งเส้นทางการจัดกิจกรรมถนนคนเดินนั้นจะเป็นเส้นทางที่สามารถเชื่อมต่อให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวบริเวณถนนคนเดินสามารถเดินมาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลได้ง่ายเพราะมีถนนที่เชื่อมถึงกัน เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังเสริมด้วยว่าความเป็นไปได้ที่สวนดงตาลจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสักอีกแห่งหนึ่งนั้นมีโอกาสที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้สูงมากถ้าหากมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะถ้าหากสามารถพัฒนาบริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสักได้อีกหนึ่งแห่ง จะช่วยให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในเขต

ตำบลหล่มสักมากขึ้น เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวบริเวณสวนดงตาลมากขึ้น ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณสวนดงตาลหรือบริเวณใกล้เคียงที่ประกอบอาชีพค้าขายต่างๆ ก็จะมีรายได้เพิ่มขึ้นได้ด้วย

ประเด็นคำถามที่ 5 : แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

สำหรับแนวทางในการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักได้นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า ควรจะมีการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบบริเวณสวนดงตาลให้สะอาดเรียบร้อยสวยงามเสียก่อน เช่น มีการปลูกต้นไม้ มีการปลูกไม้ประดับ และมีการประดับประดาไฟแสงสีในยามค่ำคืน เป็นต้น มีการสร้างห้องน้ำที่สะอาดเพื่อให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวได้ใช้บริการอย่างเพียงพอ มีการสร้างสถานที่สำหรับจอดรถยนต์ให้เป็นระเบียบ และมีการทำป้ายบอกทางเข้า-ออกให้ชัดเจนสำหรับผู้ที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลเพื่อที่จะเอื้ออำนวยสำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่รู้เส้นทางในการที่จะเข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาล เป็นต้น

กรณีศึกษาท่านที่ 6

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ : นางบัวลำ มาป่อง
ตำแหน่ง/อาชีพ : ค้าขาย(เสื้อผ้าเด็ก)
ประเภทกลุ่มตัวอย่าง : ประชาชนในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย
วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์ : 14 ธันวาคม 2556
สถานที่สัมภาษณ์ : ลานถนนคนเดิน ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก
การลงพื้นที่ : ครั้งที่ 3

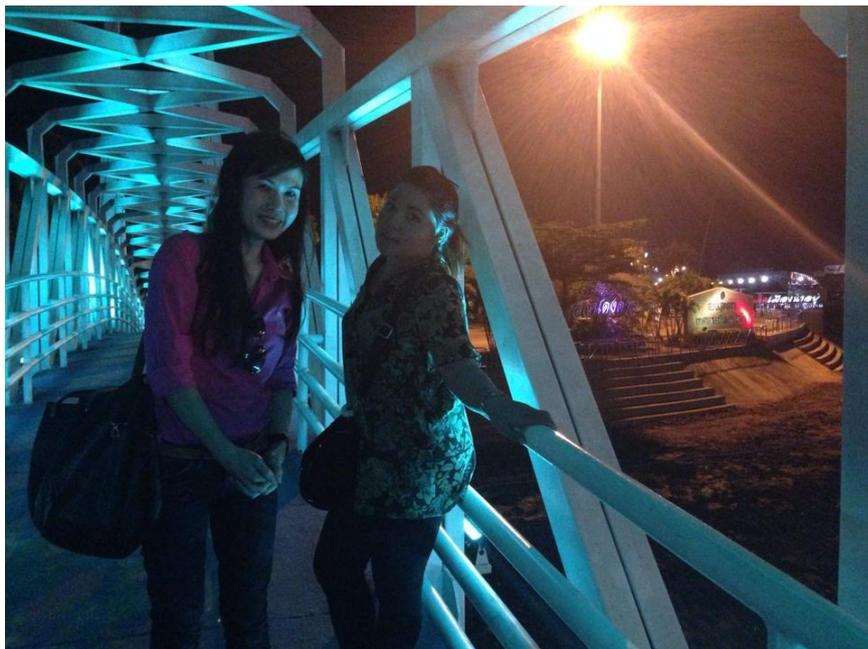
ประเด็นคำถามที่ 4 : พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

สืบเนื่องจากพื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกเพื่อที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปคือ สวนดงตาล ดังนั้น จากการให้สัมภาษณ์ของนางบัวลำ มาป่อง ได้กล่าวว่า พื้นที่สวนดงตาลและบริเวณโดยรอบสวนดงตาล เป็นบริเวณที่เหมาะสมจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการพัฒนาให้เป็นตลาดน้ำ เนื่องจากบริเวณรอบสวนดงตาลมีแม่น้ำไหลผ่านอยู่แล้วสามารถที่จะพัฒนาเป็นตลาดน้ำได้ง่าย ทั้งนี้ปัจจุบันทางคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสักก็ได้มีการปรับปรุงสภาพภายในสวนดงตาลให้เป็นสวนสาธารณะให้ประชาชนในเขตตำบลหล่มสักและประชาชนในเขตใกล้เคียงสามารถมาพักผ่อนหย่อนใจอยู่แล้ว

ประเด็นคำถามที่ 5 : แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้กล่าวว่า แนวทางในการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลนั้นก็ต้องขึ้นอยู่กับนโยบายของท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก เนื่องจากเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในเขตพื้นที่การพัฒนาในเขตตำบลหล่มสัก แต่โดยความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่า ควรจะมีการสร้างที่จอดรถไว้สำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลก่อนเนื่องจากพื้นที่สำหรับจอดรถบริเวณรอบสวนดงตาลค่อนข้างที่จะคับแคบ ต่อจากนั้นก็อยากให้ทางผู้บริหารในระดับการวางนโยบายได้มีการจัดสรรพื้นที่ให้สำหรับประชาชนที่ต้องการจะมาขายสินค้าต่างๆ บริเวณรอบสวนดงตาลด้วย เนื่องจากจะก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม ทั้งนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวต่ออีกว่า หากพื้นที่บริเวณรอบสวนดงตาลจะทำการพัฒนาเป็นตลาดน้ำก็จะดีมากเพราะจะทำให้เป็นจุดสนใจให้กับนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณรอบสวนดงตาลได้มากขึ้นอีกด้วย

กรณีศึกษาท่านที่ 7 ดังที่แสดงได้ตามภาพที่ 9

ภาพที่ 9 แสดงการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก (สวนดงตาล)

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ : นางสาวกัญญาภัค ปัญญาณันต์
 ตำแหน่ง/อาชีพ : เจ้าของธุรกิจส่งออกการเกษตร
 ประเภทกลุ่มตัวอย่าง : นักท่องเที่ยวในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย
 วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์ : 14 ธันวาคม 2556
 สถานที่สัมภาษณ์ : บริเวณภายในสวนดงตาล ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก
 การลงพื้นที่ : ครั้งที่ 3

ประเด็นคำถามที่ 4 : พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

สืบเนื่องจากพื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกเพื่อที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปคือ สวนดงตาล ดังนั้น จากการให้สัมภาษณ์ของนางสาวกัญญาภัค ปัญญาณ์ณ์ต์ ได้กล่าวว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งหากจะพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสักต่อไป และโดยความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์อยากให้บริเวณรอบสวนดงตาลพัฒนาเป็นตลาดน้ำมีการขายสินค้าบริเวณรอบสวนดงตาลในเวลากลางวัน และในเวลาค่ำคืนอยากให้มีร้านอาหารบริเวณรอบแนวบันไดของสวนดงตาลที่มีลักษณะเหมือนกันตลาดถนนคนเดินในตอนกลางคืนเพื่อเป็นการเพิ่มจุดขายและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวต่อไปว่า หากทางท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักมีนโยบายที่จะพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นตลาดน้ำจริง ก็อยากให้เป็นตลาดน้ำแบบเปิดทั้งวัน กล่าวคือ มีการขายสินค้าในตอนกลางวันตามปกติ และในเวลากลางคืนก็มีร้านอาหาร และดนตรีบรรเลง เป็นต้น จะทำให้เป็นจุดสนใจได้มากขึ้นกว่าตลาดน้ำแหล่งอื่นๆที่จะไม่มีการเปิดให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งวัน

ประเด็นคำถามที่ 5 : แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้กล่าวถึงแนวทางในการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลว่า ควรจะเริ่มจากในระดับนโยบายก่อน ได้แก่ ในคณะผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจรับผิดชอบสั่งการในการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าว ควรจะมีการริเริ่มดำเนินการให้เห็นภาพที่ชัดเจนก่อน ต่อจากนั้นก็ต้องมีการประชาสัมพันธ์ต่อสื่อต่างๆ เช่น ทางวิทยุ ทางโทรทัศน์ ทางป้ายประกาศ ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนทั้งภายในและภายนอกเขตตำบลหล่มสักได้รับรู้ว่าพื้นที่ดังกล่าวได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้ว เมื่อประชาชนในเขตพื้นที่และนักท่องเที่ยวได้เห็นเชิงประจักษ์แล้ว จึงค่อยไปดำเนินการพัฒนาด้านตัวบุคคลในกลุ่มของประชาชนและกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลว่าควรจะทำปฏิบัติอย่างไรเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลต่อไป เช่น ในเรื่องของการรักษาความสะอาด เป็นต้น

กรณีศึกษาท่านที่ 8

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	: นางสาวกุลธรา มุ่ยคำ
ตำแหน่ง/อาชีพ	: เจ้าของกิจการห้องพักรับและร้านค้า
ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	: นักท่องเที่ยวในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย
วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์	: 14 ธันวาคม 2556
สถานที่สัมภาษณ์	: บริเวณภายในสวนดงตาล ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก
การลงพื้นที่	: ครั้งที่ 3

ประเด็นคำถามที่ 4 : พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

สืบเนื่องจากพื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกเพื่อที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปคือ สวนดงตาล ดังนั้น จากการให้สัมภาษณ์ของนางสาวกุลธรา มุ้ยคำ ได้กล่าวว่า พื้นที่สวนดงตาลและบริเวณโดยรอบสวนดงตาล เป็นบริเวณที่เหมาะสมจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการพัฒนาให้เป็นตลาดน้ำ เนื่องจากบริเวณรอบสวนดงตาลมีแม่น้ำไหลผ่านอยู่แล้วสามารถที่จะพัฒนาเป็นตลาดน้ำได้ง่าย ทั้งนี้ปัจจุบันทางคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสักก็ได้มีการปรับปรุงสภาพภายในสวนดงตาลให้เป็นสวนสาธารณะให้ประชาชนในเขตตำบลหล่มสักและประชาชนในเขตใกล้เคียงสามารถมาพักผ่อนหย่อนใจอยู่แล้ว

ประเด็นคำถามที่ 5 : แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้กล่าวว่า โดยความคิดเห็นส่วนตัวแล้วอยากให้บริเวณรอบสวนดงตาลพัฒนาเป็นตลาดน้ำมีการขายสินค้าบริเวณรอบสวนดงตาลในเวลากลางวัน และในเวลาค่ำคืนอยากให้มีย่านอาหารบริเวณรอบแนวบันไดของสวนดงตาลที่มีลักษณะเหมือนกันตลาดถนนคนเดินในตอนกลางคืนเพื่อเป็นการเพิ่มจุดขายและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้อยากให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนภายในเขตพื้นที่ตำบลหล่มสัก และบริเวณใกล้เคียงได้ทราบก่อนว่าจะทำการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อที่จะให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เมื่อประชาชนในพื้นที่เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญแล้วจะทำให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ภายในสำหรับที่จะช่วยผลักดันและสร้างสรรค์บริเวณดังกล่าวให้พัฒนาได้เร็วขึ้นได้

กรณีศึกษาท่านที่ 9

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ : นายชำนาญ บัวไทย
ตำแหน่ง/อาชีพ : เจ้าหน้าที่แผนกข้อมูลสารสนเทศ
ประเภทกลุ่มตัวอย่าง : นักท่องเที่ยวในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย
วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์ : 21 ธันวาคม 2556
สถานที่สัมภาษณ์ : บริเวณภายในสวนดงตาล ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก
การลงพื้นที่ : ครั้งที่ 4

ประเด็นคำถามที่ 4 : พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

สืบเนื่องจากพื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกเพื่อที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปคือ สวนดงตาล ดังนั้น จากการให้สัมภาษณ์ของนายชำนาญ บัวไทย ได้กล่าวว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งหากจะพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสักต่อไป เนื่องจากทางเทศบาลเมืองหล่มสักได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่แล้ว หากโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลได้ระบุไว้ที่นั่นสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติก็ยิ่งทำให้แนวโน้มของการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปนั้นมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จสูง และโดยความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์อยากให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนภายนอกเขตตำบลหล่มสักให้ทราบด้วยเพราะในปัจจุบันการประชาสัมพันธ์ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ เช่น ประชาชนนอกเขตตำบลหล่มสักยังคงไม่รู้ว่าบริเวณสวนดงตาลเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวต่อไปว่า สำหรับความคิดเห็นส่วนตัวแล้วอยากให้มีการสร้างที่จอดรถยนต์ เนื่องจากพื้นที่บริเวณรอบสวนดงตาลยังคงไม่มีพื้นที่สำหรับจอดรถยนต์อย่างเพียงพอ อีกทั้งในเรื่องของความสะดวกสบายในเรื่องของการอำนวยความสะดวกในเรื่องของห้องน้ำที่สะอาดเพื่อให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวได้ใช้บริการนั้นก็ควรที่จะจัดสรรให้มีไว้เพียงพอด้วยเช่นกัน

ประเด็นคำถามที่ 5 : แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า อยากให้บริเวณรอบสวนดงตาลพัฒนาเป็นตลาดน้ำมีการขายสินค้าบริเวณรอบสวนดงตาลในเวลากลางวัน และในเวลาค่ำคืนอยากให้มีร้านอาหารบริเวณรอบแนวบันไดของสวนดงตาลที่มีลักษณะเหมือนกันตลาดถนนคนเดินในตอนกลางคืนเพื่อเป็นการเพิ่มจุดขายและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว สำหรับแนวทางในการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักได้นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า ควรจะมีการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบบริเวณสวนดงตาลให้สะอาดเรียบร้อยสวยงามเสียก่อน เช่น มีการปลูกต้นไม้ มีการปลูกไม้ประดับ และมีการประดับประดาไฟแสงสีในยามค่ำคืน เป็นต้น มีการสร้างห้องน้ำที่สะอาดเพื่อให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวได้ใช้บริการอย่างเพียงพอ มีการสร้างสถานที่สำหรับจอดรถยนต์ให้เป็นระเบียบ และมีการทำป้ายบอกทางเข้า-ออกให้ชัดเจนสำหรับผู้ที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลเพื่อที่จะเอื้ออำนวยสำหรับนักท่องเที่ยวที่รู้เส้นทางในการที่จะเข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาล เป็นต้น

กรณีศึกษาตอนที่ 10

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	: นางสาวสุพรรณษา วงษ์ทาโส
ตำแหน่ง/อาชีพ	: เจ้าหน้าที่ธุรการ
ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	: นักท่องเที่ยวในบริเวณเขตพื้นที่ทำการวิจัย
วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์	: 21 ธันวาคม 2556
สถานที่สัมภาษณ์	: บริเวณภายในสวนดงตาล ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก
การลงพื้นที่	: ครั้งที่ 4

ประเด็นคำถามที่ 4 : พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวว่า หากพื้นที่บริเวณสวนดงตาลจะมีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปนั้นโดยส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจและเห็นด้วยกับนโยบายการพัฒนาตามที่ท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักได้กำหนดไว้ ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวต่อไปว่า สำหรับความคิดเห็นส่วนตัวแล้วอยากให้มีการสร้างที่จอดรถยนต์ เนื่องจากพื้นที่บริเวณรอบสวนดงตาลยังคงไม่มีพื้นที่สำหรับจอดรถยนต์อย่างเพียงพอ อีกทั้งในเรื่องของความสะอาดก็สบายใจในเรื่องของการอำนวยความสะดวกในเรื่องของห้องน้ำที่สะอาดเพื่อให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวได้ใช้บริการนั้นก็ควรจะต้องจัดสรรให้มีไว้ด้วยเช่นกัน รวมทั้งอยากให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนภายนอกเขตตำบลหล่มสักให้ทราบด้วยเพราะในปัจจุบันการประชาสัมพันธ์ยังไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ เช่น ประชาชนนอกเขตตำบลหล่มสักยังคงมีบางส่วนที่ไม่รู้ว่าบริเวณสวนดงตาลเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น

ประเด็นคำถามที่ 5 : แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้กล่าวว่า โดยความคิดเห็นส่วนตัวแล้วอยากให้บริเวณรอบสวนดงตาลพัฒนาเป็นตลาดน้ำมีการขายสินค้าบริเวณรอบสวนดงตาลในเวลากลางวัน และในเวลาค่ำคืนอยากให้มีการร้านอาหารบริเวณรอบแนวบันไดของสวนดงตาลที่มีลักษณะเหมือนกันตลาดถนนคนเดินในตอนกลางคืนเพื่อเป็นการเพิ่มจุดขายและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว และผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางในการพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลต่ออีกว่า ควรมีการสร้างห้องน้ำที่สะอาดเพื่อให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวได้ใช้บริการอย่างเพียงพอ มีการสร้างสถานที่สำหรับจอดรถยนต์ให้เป็นระเบียบ และมีการทำป้ายบอกทางเข้า-ออกให้ชัดเจนสำหรับผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลเพื่อที่จะเอื้ออำนวยสำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่รู้เส้นทางในการที่จะเข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลด้วย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ชุมชนเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) เพื่อศึกษาบริบทชุมชนในเขตตำบลหล่มสักที่เหมาะสมในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปเป็นสำคัญ หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์สำหรับการวิจัยสามารถแบ่งกลุ่มตัวแทนในการวิเคราะห์ได้เป็น 3 กลุ่ม คือ ตัวแทนในระดับนโยบาย ตัวแทนประชาชน และตัวแทนนักท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก 1 ท่าน ประชาชนในเขตตำบลหล่มสัก 5 ท่าน และนักท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก 4 ท่าน รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 10 ท่าน

การวิจัยครั้งนี้เน้นการลงพื้นที่สำรวจบริบทของชุมชนเพื่อสำรวจโครงสร้างทางกายภาพภายในชุมชน (Windshield and Walking tours of communities) และการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interviews) โดยการสร้างประเด็นคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ 2 ระดับ คือ ในระดับนโยบาย และระดับพื้นที่ ซึ่งในการสัมภาษณ์ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่นั้นสามารถแบ่งกลุ่มตัวแทนในการสัมภาษณ์ได้เป็น 3 กลุ่มตัวแทน คือ ตัวแทนในระดับนโยบาย ตัวแทนประชาชน และตัวแทนนักท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ทั้งนี้ในการสัมภาษณ์ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่นี้มีหัวข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์มีจำนวนทั้งสิ้น 5 ประเด็นคำถาม คือ

ประเด็นคำถามที่ 1 เกี่ยวกับ บริบทของชุมชนที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ประเด็นคำถามที่ 2 เกี่ยวกับ พื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ประเด็นคำถามที่ 3 เกี่ยวกับ ตัวบ่งชี้ในการพัฒนาพื้นที่ที่ต้องการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ประเด็นคำถามที่ 4 เกี่ยวกับ พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

ประเด็นคำถามที่ 5 เกี่ยวกับ แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก

เมื่อผู้วิจัยได้นำประเด็นคำถามทั้ง 5 ไปทำการสัมภาษณ์หน่วยวิเคราะห์ในการทำวิจัยทั้งในระดับนโยบายและในระดับพื้นที่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปศึกษาวิเคราะห์และนำเสนอโดยวิธีการพรรณนา ซึ่งสรุปผลการวิจัยมีดังนี้

2. สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ทั้งในระดับนโยบาย (นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก) และในระดับพื้นที่ (ประชาชนและนักท่องเที่ยว) ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดของผลการศึกษาวิจัย ซึ่งจะสรุปผลการวิจัยโดยยึดจากประเด็นที่ต้องการศึกษาไว้ทั้งสิ้น 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 เกี่ยวกับพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก, ประเด็นที่ 2 เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่ใดในเขตตำบลหล่มสักที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปได้ และ ประเด็นที่ 3 เกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักที่จะใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป ดังนี้

2.1 สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ในระดับนโยบาย

2.1.1 สรุปตามประเด็นที่ 1 (เกี่ยวกับพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก)

ในการศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสักนั้น พบว่า ในระดับนโยบายนั้นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการพัฒนาต่างๆในเขตตำบลหล่มสัก คือ ท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก(นายกิตติ พัวช่วย) จะมีการพัฒนาพื้นที่ต่างๆในเขตตำบลหล่มสัก โดยยึดตามแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสักเป็นหลัก ซึ่งในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก ซึ่งในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสักมีประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งหมด 8 ยุทธศาสตร์ ซึ่งยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับงานการวิจัยในครั้งนี้คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ในประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวนี้ ประกอบด้วยแนวทางในการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ปรับปรุงสวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และ ภูมิทัศน์ให้สวยงาม รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเขตเทศบาล เป็นสำคัญ ทั้งนี้การที่จะทำให้แนวทางในการพัฒนาที่ได้ระบุไว้ตามแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสักประสบผลสำเร็จได้นั้น ทางเทศบาลเมืองหล่มสักจึงได้จัดให้มีโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวมารองรับทั้งสิ้น 6 โครงการ ซึ่งมีโครงการพัฒนาสองโครงการจากโครงการทั้งหมดโครงการดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ คือ โครงการที่ 5 ได้แก่ โครงการปรับปรุงสวนสุขภาพ(สวนดงตาล) และโครงการที่ 6 ได้แก่ โครงการก่อสร้างสวนน้ำ สวนสุขภาพ(สวนดงตาล) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังแสดงตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงสรุปโครงการพัฒนาสวนดงตาลที่ปรากฏในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
จากแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณและที่มา			ผลลัพธ์ที่ คาดว่าจะได้รับ	หน่วย งาน ที่รับผิดชอบ
				2556 (บาท)	2557 (บาท)	2558 (บาท)		
4	โครงการปรับปรุงเกาะกลางถนนคนเดิน	-เพื่อให้มีภูมิทัศน์ที่สวยงามในการสัญจรไปมาของประชาชน	-ปลูктันปาล์มแฉีก ขนาดสูงไม่น้อยกว่า 2.20 เมตร จำนวน 120 ต้น ปลูक्तันเฟื่องฟ้า และต้นไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน 5,000 ต้น รวมพื้นที่ 2,606 ตารางเมตร	600,000 .- (เงินอุดหนุน)	-	-	-มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม	กองช่าง
5	โครงการปรับปรุงสวนสุขภาพ (สวนดงตาล)	-เพื่อให้มีสวนสุขภาพสวยงามเหมาะสมสำหรับเป็นที่พักผ่อนและออกกำลังกายของประชาชน	-ปลูक्तันไม้ยืนต้น ขนาดสูงไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร จำนวน 6 ต้น ปลูक्तันไม้ดอกไม้ประดับ 2,00 ต้น พื้นที่ 2,400 ตารางเมตร	600,000 .- (เงินอุดหนุน)	200,000.- (งบ อปท./เงินอุดหนุน)	-	-มีสวนสุขภาพมีประชาชนมาพักผ่อนและออกกำลังกายอย่างเหมาะสม	กองช่าง
6	โครงการก่อสร้างสวนน้ำสวนสุขภาพ (สวนดงตาล)	-เพื่อให้มีสวนน้ำภายในสวนสุขภาพสวยงามเหมาะสมสำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ	-ปรับปรุงภูมิทัศน์ น้ำพุระบบไฟฟ้าแสงสว่าง	-	2,000,000 .- (เงินอุดหนุน)	-	-มีสวนน้ำภายในสวนสุขภาพสวยงามให้ประชาชนพักผ่อนและรองรับนักท่องเที่ยวทั่วไปในเทศกาลต่าง ๆ	กองช่าง

จากสรุปตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่าโครงการพัฒนาสวนดงตาลนั้นได้มีการระบุไว้ในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก ดังนั้นพื้นที่บริเวณสวนดงตาลจึงเป็นพื้นที่ที่ทางท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักและคณะผู้บริหารจึงเห็นว่าเหมาะสมที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักต่อไป

2.1.2 สรุปตามประเด็นที่ 2 (เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่ใดในเขตตำบลหล่มสักที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปได้)

สำหรับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่บริเวณสวนดงตาลสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักได้นั้น พอดังจะสรุปเป็นข้อ ได้ดังนี้คือ

- (1) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาของจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวคือ การมุ่งพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปนั้น มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ จากแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ (พ.ศ.2554-2557) ซึ่งมีความสอดคล้องในประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 3 คือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เชิงนิเวศน์ และเชิงเกษตร
- (2) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก กล่าวคือ มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก (พ.ศ.2556-2558) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ว่าด้วยการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากในแผนพัฒนาเทศบาลสามปีดังกล่าว ได้ระบุว่าจะมีการพัฒนาบริเวณสวนดงตาล
- (3) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับนโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสัก กล่าวคือ มีความสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสักในนโยบายข้อที่ 5 คือ นโยบายด้านการท่องเที่ยวและกีฬา ได้แก่ เร่งสร้างสวนสาธารณะเทศบาล(ริมแม่น้ำป่าสัก หรือประปาเดิม) เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อน ออกกำลังกาย และเป็นลานกิจกรรมเช่น ศิลปะ ดนตรี, ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีการทำตลาดน้ำแม่น้ำป่าสัก ตั้งแต่หน้าวัดไพโรสถ์ศักดาราม จนถึงฝายน้ำล้น (ประปาเดิม) และปรับปรุงภูมิทัศน์และจัดสร้างสนามกีฬา พร้อมอุปกรณ์ออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกกำลังกาย และสนับสนุนการแข่งขันกีฬาอย่างต่อเนื่อง

(4) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวคิดความเป็นได้ กล่าวคือ การพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก มีความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้าน คือ ความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค ได้แก่ ความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่สวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยการนำเอาเทคโนโลยีที่มีในระบบปัจจุบันมาใช้ในการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลมีความเป็นไปได้สูง เนื่องจากทางเทศบาลเมืองหล่มสักได้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ, ความเป็นไปได้ทางด้านการศึกษา ได้แก่ ความเป็นไปได้ทางด้านการศึกษาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งในเขตตำบลหล่มสักได้เนื่องจากท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักได้ระบุไว้ในนโยบายพัฒนาของเทศบาลเมืองหล่มสัก, ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ความเป็นไปได้ทางการเงินหรืองบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป เนื่องจากได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดและได้ระบุงบประมาณในการพัฒนาไว้ในแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองหล่มสักไว้ด้วย ซึ่งตามรายละเอียดงบประมาณที่ได้รับระบุไว้ในโครงการพัฒนาสวนดงตาลทั้งสองโครงการ อาทิ โครงการปรับปรุงสวนสุขภาพดงตาล ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2556 เป็นเงิน 600,000 บาท ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 200,000 บาท, โครงการก่อสร้างสวนน้ำ-สวนสุขภาพดงตาล ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 2,000,000 บาท เป็นต้น และสุดท้ายความเป็นได้ทางด้านกฎหมาย ได้แก่ ความเป็นไปได้ในด้านระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย ว่าการพัฒนาไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกฎหมายและขององค์กรที่มีอยู่ เนื่องจากมีการระบุไว้ในนโยบายการพัฒนาอย่างเป็นทางการและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาทางจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

2.1.3 สรุปตามประเด็นที่ 3 (เกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักที่จะใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป)

แนวทางในการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักของระดับนโยบาย(นายกิตติ พัวช่วย ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก) พบว่า ท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักและคณะผู้บริหารมีแนวทางที่จะพัฒนาให้บริเวณรอบสวนดงตาลจัดทำเป็นตลาดน้ำสวนดงตาล เนื่องจากมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน

ส่วนบริเวณภายในสวนดงตาลก็ต้องการจัดให้มีกิจกรรมดนตรีในส่วน และมีการเปิดให้บริการอินเทอร์เน็ตบริเวณสวนดงตาลโดยไม่คิดค่าบริการด้วย (Free Wifi) ซึ่งแนวทางการพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักนั้นจะยึดตามนโยบายและโครงการพัฒนาที่ได้มีการระบุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองหล่มสัก 3 ปีไว้แล้ว รวมทั้งมีแนวทางในการจัดการเตรียมความพร้อมในเรื่องของบริการต่างๆ ได้แก่ ที่พัก ห้องน้ำ ลานจอดรถ ร้านอาหาร และแหล่งทิ้งขยะ ไว้สำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลด้วย

2.2 สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ในระดับพื้นที่(ประชาชน)

2.2.1 สรุปตามประเด็นที่ 1 (เกี่ยวกับพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก)

สืบเนื่องจากการสัมภาษณ์ในระดับนโยบายได้กำหนดแล้วว่าพื้นที่ที่จะทำการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสักคือ สวนดงตาล ซึ่งจะพัฒนาให้เป็นตลาดน้ำ ดังนั้นสรุปผลจากการศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสักจากการสัมภาษณ์ในระดับพื้นที่(ประชาชน)ทั้ง 5 ท่าน พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณรอบสวนดงตาลและอาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงสวนดงตาลภายในเขตตำบลหล่มสักมีความต้องการที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ มีความต้องการให้บริเวณสวนดงตาลถูกพัฒนาเป็นตลาดน้ำเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการในระดับนโยบาย กล่าวคือ อยากให้สวนดงตาลมีการพัฒนาเป็นตลาดน้ำ เพื่อจะได้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก และเพื่อให้ประชาชนในทั้งภายในและภายนอกพื้นที่เขตตำบลหล่มสักเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าบริเวณพื้นที่รอบสวนดงตาลมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านอยู่แล้วและทางเทศบาลได้มีการปรับพื้นที่ทำให้มีบันไดลงสู่บริเวณที่แม่น้ำป่าสักไหลผ่านรอบสวนดงตาล สืบเนื่องจากบริเวณสวนดงตาลเป็นสถานที่ที่มีอยู่แล้วและได้มีการริเริ่มพัฒนาพื้นที่ในบริเวณสวนดงตาลบ้างแล้วควรมีการเร่งพัฒนาต่อไป อาทิเช่น การก่อสร้างลานจอดรถที่กว้างขวางกว่าเดิมและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยอยากให้แยกจุดจอดรถให้เป็นสัดส่วนระหว่าง รถมอเตอร์ไซด์ รถยนต์ อย่างชัดเจน ต้องการให้มีห้องน้ำที่สะอาดและถูกสุขอนามัยที่มีจำนวนเพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว และต้องการให้มีถังขยะตั้งไว้ภายในสวนดงตาลเป็นระยะๆ เพื่อสะดวกในการทิ้งขยะของผู้ที่มาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลได้

ทั้งนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ 1 ท่านที่ให้สัมภาษณ์แตกต่างไปจากท่านอื่นในเรื่องของการจัดกิจกรรมในบริเวณสวนดงตาล กล่าวคือ ผู้ให้สัมภาษณ์ในฐานะประชาชนในที่ประกอบอาชีพหรืออาศัยอยู่บริเวณรอบสวนดงตาลต้องการให้มีการจัดกิจกรรมตลอด เช่น การจัดกิจกรรมประกวดดนตรีทุกวันอาทิตย์ กิจกรรมการเต้นแอโรบิคในตอนเย็น และเครื่องออกกำลังกาย เป็นต้น โดยให้เหตุผลว่า การที่อยากให้มีการจัดกิจกรรมประกวดดนตรีทุกวันอาทิตย์นั้น เนื่องจากจะได้เป็นการดึงดูดผู้คนให้มาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลอย่างต่อเนื่องได้ เพราะส่วนใหญ่วัยผู้ใหญ่แล้วบุคคลจะมาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลมากเป็นพิเศษจะเป็นวันเสาร์ เนื่องจากวันเสาร์ได้มีการจัดกิจกรรมถนนคนเดินซึ่งเส้นทางการจัดกิจกรรมถนนคนเดินนั้นจะเป็นเส้นทางที่สามารถเชื่อมต่อให้ผู้คนที่มาท่องเที่ยวบริเวณถนนคนเดินสามารถเดินมาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลได้ง่ายเพราะมีถนนที่เชื่อมถึงกันนั่นเอง แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ให้ความคิดเห็นที่แตกต่างออกไปว่า ไม่ต้องการให้มีกิจกรรมที่เสี่ยงดังบริเวณสวนดงตาลแต่ต้องการให้มีความสงบเรียบร้อยในบริเวณสวนดงตาลมากกว่า กล่าวคือ ไม่ต้องการให้มีกิจกรรมที่เสี่ยงดังบริเวณสวนดงตาลมากเกินไป หรือมีการดูแลป้องกันในเรื่องของการก่ออาชญากรรมต่างๆ เช่น ปัญหาการปล้น การกระชากกระเป๋า หรือการทะเลาะวิวาทต่างๆ ในบริเวณสวนดงตาลที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2.2.2 สรุปตามประเด็นที่ 2 (เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่ใดในเขตตำบลห่มสักที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปได้)

สำหรับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่บริเวณสวนดงตาลสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลห่มสักได้นั้น พอดังจะสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้คือ

- (1) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาของจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวคือ การมุ่งพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลห่มสักต่อไปนั้น มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ จากแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ (พ.ศ.2554-2557) ซึ่งมีความสอดคล้องในประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 3 คือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เชิงนิเวศน์ และเชิงเกษตร
- (2) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองห่มสัก กล่าวคือ มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองห่มสัก (พ.ศ.2556-2558) ในประเด็นยุทธศาสตร์

ที่ 3 ว่าด้วยการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากในแผนพัฒนาเทศบาล สามปีดังกล่าว ได้ระบุว่าจะมีการพัฒนาบริเวณสวนดงตาล

- (3) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับนโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสัก กล่าวคือ มีความสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมือง หล่มสักในนโยบายข้อที่ 5 คือ นโยบายด้านการท่องเที่ยวและกีฬา ได้แก่ เร่งสร้างสวนสาธารณะเทศบาล(ริมน้ำป่าสัก หรือประปาเดิม) เพื่อเป็น สถานที่พักผ่อน ออกกำลังกาย และเป็นลานกิจกรรมเช่น ศิลปะ ดนตรี, ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีการทำตลาดน้ำแม่น้ำป่าสัก ตั้งแต่หน้า วัดไพโรสถ์ศักคาราม จนถึงฝายน้ำล้น (ประปาเดิม) และปรับปรุงภูมิ ทัศน์และจัดสร้างสนามกีฬา พร้อมอุปกรณ์ออกกำลังกาย เพื่อให้ ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกกำลังกาย และสนับสนุนการแข่งขันกีฬา อย่างต่อเนื่อง
- (4) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวคิดความเป็นไปได้ กล่าวคือ การพัฒนาสวนดงตาลให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก มีความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้าน คือ ความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค ได้แก่ ความเป็นไปได้ของการพัฒนา พื้นที่สวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยการนำเอาเทคโนโลยีที่มีใน ระบบปัจจุบันมาใช้ในการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลมีความเป็นไปได้สูง เนื่องจากทางเทศบาลเมืองหล่มสักได้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ, ความเป็นไปได้ทางการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความเป็นไปได้ทางการดำเนินการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งในเขตตำบลหล่มสักได้เนื่องจากท่าน นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักได้ระบุไว้ในนโยบายพัฒนาของเทศบาล เมืองหล่มสัก, ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ความเป็นไป ได้ทางการเงินหรืองบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็น แหล่งท่องเที่ยวต่อไป เนื่องจากได้รับงบประมาณจากทางองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดและได้รับงบประมาณในการพัฒนาไว้ในแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลเมืองหล่มสักไว้ด้วย ซึ่งตามรายละเอียดงบประมาณที่ได้รับ ระบุไว้ในโครงการพัฒนาสวนดงตาลทั้งสองโครงการ อาทิ โครงการปรับปรุง สวนสุขภาพดงตาล ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2556 เป็นเงิน 600,000 บาท ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 200,000 บาท, โครงการก่อสร้างสวนน้ำ-สวนสุขภาพดงตาล ได้รับ

งบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 2,000,000 บาท เป็นต้น และสุดท้ายความเป็นได้ทางด้านกฎหมาย ได้แก่ ความเป็นไปได้ในด้านระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย ว่าการพัฒนาไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกฎหมายและขององค์กรที่มีอยู่ เนื่องจากมีการระบุไว้ในนโยบายการพัฒนาอย่างเป็นทางการและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาทางจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

2.2.3 สรุปตามประเด็นที่ 3 (เกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักที่จะใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป)

จากการสัมภาษณ์หน่วยวิเคราะห์ในการวิจัย(ในฐานะประชาชนที่อาศัยหรือประกอบอาชีพอยู่บริเวณสวนดงตาล) พบว่า แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาบริเวณสวนดงตาลนั้น สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

- (1) มีแนวทางการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลที่สอดคล้องกับนโยบายของท่านนายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก เนื่องจากเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในเขตพื้นที่การพัฒนาในเขตตำบลหล่มสัก
- (2) มีการสร้างที่จอดรถไว้สำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลก่อนเนื่องจากพื้นที่สำหรับจอดรถบริเวณรอบสวนดงตาลค่อนข้างที่จะคับแคบ
- (3) มีการจัดสรรพื้นที่ให้สำหรับประชาชนที่ต้องการจะมาขายสินค้าต่างๆ บริเวณรอบสวนดงตาลด้วย เนื่องจากจะได้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม
- (4) มีการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบบริเวณสวนดงตาลให้สะอาดเรียบร้อยสวยงาม เช่น มีการปลูกต้นไม้ มีการปลูกไม้ประดับ และมีการประดับประดาไฟแสงสีในยามค่ำคืน เป็นต้น
- (5) มีการสร้างห้องน้ำที่สะอาดเพื่อให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวได้ใช้บริการอย่างเพียงพอ
- (6) มีการทำป้ายบอกทางเข้า-ออกให้ชัดเจนสำหรับผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลเพื่อที่จะเอื้ออำนวยสำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่รู้เส้นทางในการที่จะเข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาล
- (7) ก่อนที่จะพัฒนาบริเวณสวนดงตาลเป็นตลาดน้ำได้นั้นควรทำการสร้างเขื่อนเพื่อเก็บกักน้ำไม่ให้ท่วมล้นออกมาในฤดูฝน

2.3 สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ในระดับพื้นที่(นักท่องเที่ยว)

2.3.1 สรุปตามประเด็นที่ 1 (เกี่ยวกับพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก)

สืบเนื่องจากการสัมภาษณ์ในระดับนโยบายได้กำหนดแล้วว่าพื้นที่ที่จะทำการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสักคือ สวนดงตาล ซึ่งจะพัฒนาให้เป็นตลาดน้ำ ดังนั้นสรุปผลจากการศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสักจากการสัมภาษณ์ในระดับพื้นที่(นักท่องเที่ยว)ทั้ง 4 ท่าน พบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งหากจะพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสักต่อไป ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวทั้ง 4 ท่านมีความต้องการที่เหมือนกันคือ มีความต้องการให้บริเวณรอบสวนดงตาลพัฒนาเป็นตลาดน้ำมีการขายสินค้าบริเวณรอบสวนดงตาลในเวลากลางวัน และในเวลาค่ำคืนอยากให้มีย่านร้านอาหารบริเวณรอบแนวบันไดของสวนดงตาลที่มีลักษณะเหมือนกันตลาดถนนคนเดินในตอนกลางคืนเพื่อเป็นการเพิ่มจุดขายและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ควรจัดเป็นตลาดน้ำแบบเปิดทั้งวัน กล่าวคือ มีการขายสินค้าในตอนกลางวันตามปกติ และในเวลากลางคืนก็มีร้านอาหาร และดนตรีบรรเลง เป็นต้น จะทำให้เป็นจุดสนใจได้มากขึ้นกว่าตลาดน้ำแหล่งอื่น ๆ ที่จะไม่มีการเปิดให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งวัน โอกาสที่จะทำการพัฒนาให้เป็นตลาดน้ำมีความเป็นไปได้สูงมากเนื่องจากสวนดงตาลมีแม่น้ำไหลผ่านอยู่แล้วสามารถที่จะพัฒนาเป็นตลาดน้ำได้ง่าย

2.3.2 สรุปตามประเด็นที่ 2 (เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่ใดในเขตตำบลหล่มสักที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปได้)

สำหรับตัวบ่งชี้ที่จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าพื้นที่บริเวณสวนดงตาลสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในเขตตำบลหล่มสักได้นั้น พอดังจะสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้คือ

- (1) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาของจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวคือ การมุ่งพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสักต่อไปนั้น มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ จากแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ (พ.ศ.2554-2557) ซึ่งมีความสอดคล้องในประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 3 คือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เชิงนิเวศน์ และเชิงเกษตร
- (2) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก กล่าวคือ มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสัก (พ.ศ.2556-2558) ในประเด็นยุทธศาสตร์

ที่ 3 ว่าด้วยการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากในแผนพัฒนาเทศบาล สามปีดังกล่าว ได้ระบุว่าจะมีการพัฒนาบริเวณสวนดงตาล

- (3) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับนโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองหล่มสัก กล่าวคือ มีความสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมือง หล่มสักในนโยบายข้อที่ 5 คือ นโยบายด้านการท่องเที่ยวและกีฬา ได้แก่ เร่งสร้างสวนสาธารณะเทศบาล(ริมน้ำป่าสัก หรือประปาเดิม) เพื่อเป็น สถานที่พักผ่อน ออกกำลังกาย และเป็นลานกิจกรรมเช่น ศิลปะ ดนตรี, ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีการทำตลาดน้ำแม่น้ำป่าสัก ตั้งแต่หน้า วัดไพโรสถ์ศักราราม จนถึงฝายน้ำล้น (ประปาเดิม) และปรับปรุงภูมิ ทัศน์และจัดสร้างสนามกีฬา พร้อมอุปกรณ์ออกกำลังกาย เพื่อให้ ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกกำลังกาย และสนับสนุนการแข่งขันกีฬา อย่างต่อเนื่อง
- (4) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับแนวคิดความเป็นได้ กล่าวคือ การพัฒนาสวนดงตาลให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในเขตตำบลหล่มสัก มีความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้าน คือ ความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิค ได้แก่ ความเป็นไปได้ของการพัฒนา พื้นที่สวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยการนำเอาเทคโนโลยีที่มีใน ระบบปัจจุบันมาใช้ในการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลมีความเป็นไปได้สูง เนื่องจากทางเทศบาลเมืองหล่มสักได้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ, ความเป็นไปได้ทางการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความเป็นไปได้ทางการดำเนินการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งในเขตตำบลหล่มสักได้เนื่องจากท่าน นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสักได้ระบุไว้ในนโยบายพัฒนาของเทศบาล เมืองหล่มสัก, ความเป็นไปได้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ความเป็นไป ได้ทางการเงินหรืองบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็น แหล่งท่องเที่ยวต่อไป เนื่องจากได้รับงบประมาณจากทางองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดและได้ระบุงบประมาณในการพัฒนาไว้ในแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลเมืองหล่มสักไว้ด้วย ซึ่งตามรายละเอียดงบประมาณที่ได้รับ ระบุไว้ในโครงการพัฒนาสวนดงตาลทั้งสองโครงการ อาทิ โครงการปรับปรุง สวนสุขภาพดงตาล ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2556 เป็นเงิน 600,000 บาท ได้รับงบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 200,000 บาท, โครงการก่อสร้างสวนน้ำ-สวนสุขภาพดงตาล ได้รับ

งบประมาณการพัฒนาประจำปี 2557 เป็นเงิน 2,000,000 บาท เป็นต้น และสุดท้ายความเป็นได้ทางด้านกฎหมาย ได้แก่ ความเป็นไปได้ในด้านระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย ว่าการพัฒนาไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกฎหมายและขององค์กรที่มีอยู่ เนื่องจากมีการระบุไว้ในนโยบายการพัฒนาอย่างเป็นทางการและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาทางจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

2.3.3 สรุปตามประเด็นที่ 3 (เกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาพื้นที่ในเขตตำบลหล่มสักที่จะใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป)

จากการสัมภาษณ์หน่วยวิเคราะห์ในการวิจัย(ในฐานะนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาล) พบว่า แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาบริเวณสวนดงตาลนั้น สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

- (1) ควรจะเริ่มจากในระดับนโยบายก่อน ได้แก่ ในคณะผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจรับผิดชอบสั่งการในการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลโดยมีการริเริ่มดำเนินการให้เห็นภาพที่ชัดเจน
- (2) มีการประชาสัมพันธ์ต่อสื่อต่างๆ เช่น ทางวิทยุ ทางโทรทัศน์ ทางป้ายประกาศ ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนทั้งภายในและภายนอกเขตตำบลหล่มสักได้รับรู้ว่าบริเวณสวนดงตาลได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้ว
- (3) ดำเนินการพัฒนาด้านตัวบุคคลในกลุ่มของประชาชนและกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวบริเวณสวนดงตาลว่าควรจะมีปฏิบัติอย่างไรเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณสวนดงตาลต่อไป เช่น ในเรื่องของการรักษาความสะอาด เป็นต้น
- (4) จัดให้มีร้านอาหารบริเวณรอบแนวบันไดของสวนดงตาลที่มีลักษณะเหมือนกันตลาดถนนคนเดินในตอนกลางคืนเพื่อเป็นการเพิ่มจุดขายและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว
- (5) เสริมสร้างให้ประชาชนในบริเวณรอบสวนดงตาลเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญของการพัฒนาบริเวณสวนดงตาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวซึ่งจะทำให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในเขตพื้นที่ภายในสำหรับที่จะช่วยผลักดันและสร้างสรรค์บริเวณดังกล่าวให้พัฒนาได้เร็วขึ้น

สรุปจากการให้สัมภาษณ์ของหน่วยวิเคราะห์ทั้งที่เป็นระดับนโยบายและระดับพื้นที่ พบว่า มีความต้องการที่อยากจะให้สวนดงตาลได้ถูกพัฒนาเป็นตลาดน้ำเพื่อจะได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ต่อไป และตัวบ่งชี้ในการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นตลาดน้ำนั้น พบว่า ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ มีตัวบ่งชี้เหมือนกัน คือ ใช้ตัวบ่งชี้จากแผนการพัฒนสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสักเป็นหลัก ทั้งนี้ตัวบ่งชี้ดังกล่าวยังมีโครงการพัฒนารอบรับที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ และแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสักด้วย รวมทั้งมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีความเป็นไปได้อีกด้วย และท้ายที่สุดแนวทางการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นตลาดน้ำนั้นเกิดจากการกำหนดนโยบายในการพัฒนาจากระดับนโยบายก่อน ซึ่งนโยบายการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นตลาดน้ำก็มีความสอดคล้องตรงกับความต้องการในระดับพื้นที่ด้วยเช่นกัน นั่นก็คือ มีความต้องการให้สวนดงตาลมีการพัฒนาเป็นตลาดน้ำอันจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์สืบไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยในครั้งนี้ คือ หากในระดับนโยบายจะมีการพัฒนาสิ่งต่างๆ ในเขตพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ควรมีความสำรวจความต้องการของประชาชนก่อนเป็นสำคัญ จึงค่อยมากำหนดเป็นแผนนโยบายในการพัฒนาต่อไปซึ่งจะช่วยทำให้ทราบถึงความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงได้ อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดข้อขัดแย้งระหว่างคณะผู้บริหารและประชาชนในเขตพื้นที่ได้

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาบริบทชุมชนในเขตพื้นที่ตำบลอื่น เพราะอาจจะมีพื้นที่ใหม่ที่ยังไม่ถูกค้นพบซึ่งพื้นที่ที่ยังไม่ถูกค้นพบนั้นอาจจะมีศักยภาพมากพอที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่อไปได้

3.2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาร่วมกับองค์กรอื่น เพื่อที่จะได้เกิดมุมมองในการศึกษาค้นคว้าใหม่ๆ

บรรณานุกรม

- กาญจนา นาคสกุล. 2556. **บริบท-บริบท**. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน. [Online] Available: <http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=67>. [3 ธันวาคม 2556]
- กิตติ พัวช่วย. 1 มิถุนายน 2556. **นายกเทศมนตรีเมืองหล่มสัก. บริบทของชุมชนที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก, พื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก, ด้วบ่งชี้ในการพัฒนาพื้นที่ที่ต้องการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก และแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก.**
- กัญญาภัค ปัญญาณันต์. 14 ธันวาคม 2556. **พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก และแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก.**
- กุลธรา มุ่ยคำ. 14 ธันวาคม 2556. **พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก และแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก.**
- กฤติเมธ โอพั้ง. (ม.ป.ป.). **การศึกษาเบื้องต้นและศึกษาความเป็นไปได้**. กรุงเทพมหานคร : [Online] Available:http://www.google.co.th/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=9&cad=rja&ved=0CFoQFjAI&url=http%3A%2F%2Fjetter.site40.net%2FSDLC%2FSDLC04_1.ppt&ei=npulUvf7GeW3iQep3oDADA&usg=AFQjCNGbQNZbZZ723zsZo9ttpy14fkAuLw. [4 ธันวาคม 2556]
- จำปารัตน์ สุวรรณผล. 2554. **ศึกษาการท่องเที่ยวและการผลิตสร้างควมหมายของพื้นที่ในตัวเมืองหลวงพระบางประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว: กรณีศึกษาในย่านบ้านจ๊ก. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.**
- ชำนาญ บัวไทย. 21 ธันวาคม 2556. **พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก และแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก.**
- ฐิติวิภูฏ์ กล่ำจิ้น. 2549. **การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการภายใต้บริบทชุมชน: กรณีลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. สาขาการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.**
- เทศบาลเมืองหล่มสัก. 2555. **แผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองหล่มสัก (พศ.2556-2558). ครั้งที่ 1. เทศบาลเมืองหล่มสัก.**
- นุชนาถ ชูศรีโฉม. 2548. **การศึกษาบริบทชุมชนแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลกุ่มกวางปี**

- อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานีเพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- บัวลา มาป้อง. 14 ธันวาคม 2556. พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใน
เขตตำบลหล่มสัก และแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
ในเขตตำบลหล่มสัก.
- บุญเลิศ กองเนตร. 1 มิถุนายน 2556. พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
ในเขตตำบลหล่มสัก และแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก.
- พรนิภา รัตนสุข. 1 มิถุนายน 2556. พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใน
เขตตำบลหล่มสัก และแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
ในเขตตำบลหล่มสัก.
- ภิรมย์ อินธนู. 2549. การศึกษากระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้บริบทชุมชน กรณีศึกษางาน
สานเสื่อกระจูด. ปรินญาณีพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- มานพ สมวงศ์. 1 มิถุนายน 2556. พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใน
เขตตำบลหล่มสัก และแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
ในเขตตำบลหล่มสัก.
- วิโรจน์ สุขำ. 1 มิถุนายน 2556. พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขต
ตำบลหล่มสัก และแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวใน
เขตตำบลหล่มสัก.
- วรการ สุตาแก้ว. 2555. ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในสวนส้ม อำเภอแม่แตง
จังหวัดเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริประภา แก้วอุดม. 2553. ทางเลือกกลยุทธ์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนย่านตลาดบ้าน
ใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แสงจันทร์ ขุนอภัย. 2555. การบริโภคการท่องเที่ยวในเขตมรดกโลกวัดภูจำปาสัก แขวงจำปาสัก
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(การพัฒนายั่งยืน).
- เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. 2548. การศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจน:
กรณีศึกษา ชุมชนกุดซุย หมู่ที่ 8 ตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม.
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุพรรณษา วงษ์ทาโส. 21 ธันวาคม 2556. พื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกจากระดับนโยบายให้เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก และแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้คัดเลือกให้พัฒนาเป็น
แหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก.

สุจิน อ้อมค้อม. 2548. ความต้องการของเกษตรกรต่อการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอด
เทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบลในจังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา
ส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ให้สัมภาษณ์เพื่อประกอบการทำวิจัย

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวตรียากานต์ พรหมคำ
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 12 เดือนมิถุนายน พ.ศ.2528
ประวัติการศึกษา	การศึกษาระดับปริญญาตรี (ศษ.บ.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน การศึกษาระดับปริญญาโท (ศศ.ม.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
ประวัติการทำงาน	อาจารย์ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี อาจารย์ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (ปัจจุบัน)